

No Luaina Pakpakat tane Pol tupas ira KORIN

Pol ga so no lotu tusu Korin tano nuno airuo na hinana ma no tahut na hininaawas (nes Apostolo 18:1-18). No taman Korin a tamat na taman ie tano pana bung Pol ga hana ukaia ma a haleng na turadi kaia di ga mur ira bilingana tintalen ma di ga manga lotu tupas ira palim puo tikai ma ira sana gingilaan na hilawa. Io, tano nuno aitul a hinana Pol ga kiskis tusu Epesas (Apostolo 19:22) gom ser leh ari purpuruan tano lotu tusu Korin (1 Korin 1:11). Pol ga hadade uta di ira sigar Kristian rusu Korin be iga manga dades be ari na hilo sukun ira nudi sana tintalen menalalie. A tutuno be no Halhaaliena Tanuo ga manga tabar timaan ira Kristian kaia Korin ma ira haleng na bilai na hartabar iesene pa di gale lon timaan ma kike ra hartabar. Di ga lik be di manga minanes (1:18-2:16) ma di ga manga hatamat di (4:6-21). Tike tunana ga noh tikai ma no haine tano Tamana (5:1-8) ma di ga lamus harbasiane di be di na tur ra harkurai (6:1-11). Ma a mon harpaleng nalamina tano lotu bileng (1:10-17; 3:1-23). Ma ari mes na turadi di ga hanawat merasi Korin, di gom a tiri Pol uta ari linge di ira Kristian kaia Korin pa di gale manga palai ine (7:1; 8:1; 12:1; 16:1). Io kaie, Pol ga pakat ikin ra pakpakat be na hakatom di ta ira nudi sana tintalen ma ura balbalu timaan ira nudi tiniri. Iga hinawase di utano tintalen na

tinolen (7:1-40) ma be tikenong pai nale hapuko no hinsaana naramon tane Kraiſ ma ira tintalen i lik be i tahut be na gil ma sene no hinsaana i lik be i sana (8:1-11:1). Iga hinawase di be di na lotu hohaam ma ira nudi hartabar tano Halhaaliena Tanuo (11:2-14:40) ma be no tuntunut hut sukun ra minat tike tamat na surno tano tahut na hininaawas (15:1-58).

¹⁻² Aiou Pol nong God ga tato leh haruat ma no nuno sinisip be iou tike apostolo tane Kraiſ Jisas. Ma mir ma no tasi dait Sostenes, mir tule kin ra nianga tupas mu ira matanabar na lotu tane God ing mu kis kaia Korin, mu ing God te bul hasingen mu be mu nage halhaalien naramon tane Kraiſ Jisas, mu ing ite tato leh mu be mu ira nuno matanabar tus tikai ma di bakut ta ira tamtaman ing di lotu tupas no nudait Watong Jisas Kraiſ, aie no nudi Watong ma no nudait bileng.

³ A harmarsai ma ra malum tupas mu mekaia hone God no nudait Mama ma no Watong Jisas Kraiſ.

Pol ga tanga tahut tupas God uta ira Korin kinong God gate manga haidane di ma ira kaba hartabar.

⁴ Iou la tangtanga tahut hait tane God uta mu kinong ite tabar bia mu naramon tane Kraiſ Jisas ma no nuno harmarsai. ⁵ Iou tanga tahut tana kinong ite manga haidane mu ma ira kaba hartabar bakut, ta ira kaba mangana nianga ma ta ira kaba mangana minanes bakut. ⁶ Hokakarek God ga hatutuno no hininaawas utane Kraiſ nalam in ta mu. ⁷ Io kaie, pata tike

hartabar be i panim kaia nalam in ta mu ing mu kiskis kawase ma ra tamat na namnamas tano harapuaasa tano nudait Watong Jisas Krai s. ⁸ Ma ina hatur hadades bileng mu tuk ter tano haphapatam be pa dale nes leh ta sasana ta mu ta ikino bung tano nudait Watong Jisas Krai s. ⁹ Ma ne God na gil haruatne ira linge ga kukubus be na gil. Aie nong ga tato leh mu be mu na kap ra kinkinis tikai ma no Natine Jisas Krai s no nudait Watong.

Pol ga tigel be pai nale mon harpaleng nalam in ta di naramon tano lotu.

¹⁰ Bar hinsaagu tane Krai s, iou saring mu tano hinsane Jisas Krai s no nudait Watong be mu bakut, mu na haut tikai harbasie ta mu ma ina pata ta harpaleng kaia bileng ta mu. Ma iou saring mu be mu na tur tikai ma tike kapawena lilik mon. ¹¹ Bar hinsaagu tane Krai s, ari mekaia tano iabar tane Kloj di te hinawase iou be a mon hargor kaia nalam in ta mu. ¹² Ma i hokarek, be mu tiketike mu la tangtange ari linge i mes harbasie. Tikenong la tangtange be, “Aiou la murmur Pol.” Tike mes i tange be, “Aiou la murmur Apolos.” Ma tike mes bileng i tange be, “Aiou la murmur Pita.” Ma tike mes balik be, “Aiou la murmur Krai s.” ¹³ Mu lik be Krai s ta di sene mon tari? Di ga tut Pol tano ula kabai uta mu? Ma di ga baptais mu naramon tano hinsane Pol? ¹⁴ Iou tanga tahut tane God be iou pai gale baptais tari ta mu iesene Kirispus ma ne Gaius

1:8 1 Tesolonaika 3:13; 5:23 **1:9** 1 Jon 1:3; 1 Tesolonaika 5:24

1:10 Pilipai 2:2 **1:12** 1 Korin 3:4; Apostolo 18:24-28 **1:14** Apostolo 18:8; Rom 16:23

sene mon. ¹⁵ Io kaie, paile tale tikenong be na tange be ite kap baptais naramon tano hinsagu. ¹⁶ Io, ma iou lik leh bileng no hatatamana tane Sepanas ing iou ga baptais di. Ma mekaia um iou paile lik leh um tikenong be iou ga baptais. ¹⁷ Kinong urah, Krai pai gale tule iou be ni baptais. Pata. Iga tule iou be ni harpir utano tahut na hininaawas. Ma sene pata be ni harpir ma ra minminanes ma ra keskes na nianga gar na turadi mon, be no kabai tane Krai nahula ngan be a linge bia mon ie.

No ula hanuo i nes hanapu no kabai tane Krai iesene aie balik nong i hamanis no minanes ma no dades tane God.

¹⁸ Iou tange hobi kinong dong ing di hanana tano ngas na hiniruo, di nes no nianga utano kabai be a ba na lilik mon ie. Iesene dait ing dait kis ter tano nuno haralon, dait nes kilam no nianga tano kabai be aie no dades tane God. ¹⁹ I hokarek di ga pakat ing God ga tange, "Iou ni gil hgae ira minminanes ta ira ut na minanes, ma iou ni waak leise ira minminanes ta ira ut na minminanes."

²⁰ Ma ham um ira minanes na lilik ta ira ut na minminanes? A ham um ira minanes ta ira tena harausur ta ira harkurai? Ma ham bileng no keskes ta di ira ut na so nianga? Tutuno sakit God te hamanis be ira minminanes tano ula hanuo a ba na lilik mon. ²¹ Tano nuno minminanes, God pai gale haut leh ira ut na minminanes tano ula

hanuo be di na nunure ie. Di ga nes kilam no tahut na hininaawas be a ba na lilik ie. Io kaie, God ga sip be na papalim ma ikino hininaawas ura haalon dong ing di nurnur. ²² Ira Iudeia di la sipsip be di na nes ira dades na hakilang ura hamanis be tike linge i tutuno. Ma ira Grik di la sisilih ta ira minminanes. ²³ Iesene mem ing mem harpir utano Mesaia nong di ga tut ter ie tano ula kabai. Taitus ira Iudeia a linge na tukatuke ta di kinong di malok tana. Taitus ira Grik di lik be a ba na lilik mon ikin ra linge. ²⁴ Iesene di ing God te tato leh di, di ira Iudeia ma di ira Grik bileng, di nes kilam Kraais be aie nong i hamanis no dades tane God ma no minanes tane God. ²⁵ Kinong urah, no pinapalim tane God ing di nes be i hamanis ra ba na lilik, i hamanis balik ra minminanes i tamat ta ira minminanes ta ira turadi. Ma no nuno pinapalim ing di nes be i tabales, i hamanis balik ra baso i tamat ta ira baso ta ira turadi.

²⁶ Kaba hinsaagu tane Kraais, mu na lilik be a mangana turadi so mu ta ikino pana bung ing God ga tato leh mu. Paile haleng ta mu ing ira turadi di ga nes kilam be a lilie be a ut na minminanes be a ut na baso mu. ²⁷ Iesene ura hahirhir ira ut na minminanes, God ga gilamis leh ira linge ing no ula hanuo i nes be i hamanis ra ba na lilik. Ma ura hahirhir ira ut na baso, God ga gilamis leh bileng ira linge ing no ula hanuo i nes be pata dades tana. ²⁸ Iga gilamis ira linge ing no ula hanuo i nes hanapu ma i mikiane be a linge bia, ura gilgil hagae ira linge di lik

be i tamat. ²⁹ God ga gilamis kakarek ra linge hobi waing pata tikenong pai nagele sasa butbut ra matmataan tana. ³⁰ Iesene tano gingilaan tane God iat mu kis naramon tane Krai ma aie nong God te bul ie be no nudait minminanes. Ma aie no nudait minminanes hokakarek kinong naramon tane Krai God te harkurai be dait takados ma ite bul hasisingen dait be dait nage halhaalien ma ite kul halangalanga leh dait bileng. ³¹ Io kaie, hoke di ga pakat tano nianga tane God, “Nesi nong i ura latlaat, i tahut be na let no Watong.”

2

¹ Bar hinsaagu tane Krai, ing iou ga hana tupas mu ma iou ga harpir utano hininaawas tane God, iou pai gale hanawat hoke tike keskes na ut na nianga na minminanes. ² Iou ga harpir hobi kinong ing iou ga kis nalaman ta mu iou ga bul no nugu lilik be pa nile lilik ta tike mes na linge, iesene Jisas Krai ma no nuno minat tano ula kabai sene mon. ³ Pata ta baso tagu ing iou ga kis nalaman ta mu. Iou ga hanawat ma ra tamat na urur ma ra dinader. ⁴ Ing iou ga harpir ma iou hinawas palai ta ira pipilaina ta ira nugu nianga, io, iou pai gale halewen mu ma ra nianga na minminanes. Pata. No nugu hininaawas ga hamanis no dades tano Halhaaliena Tanuo. ⁵ Ma iou ga harpir hobi waing ira numu nurnur pai nale suator ta ira minminanes gar na turadi mon iesene na suator tano dades tane God.

No Halhaaliena Tanuo nong i ter ra minanes ta ira turadi uta ira linge tane God.

⁶ Iesene mem iangianga balik ma ra mangana minanes nalam in ta di ing i matuko ira tanua di tupas God. Ma sene mem paile iangianga ta ira minminanes u katiak. Ma pata bileng ta ira minanes ta ira lilie kakarek ing di ura patpataam.

⁷ Iesene mem la harpir ma ra minanes tane God nong ga susuhai nalalie ta ira turadi ma sene ite hanawat puasa kakarek. Ma ne God ga kukubus ter menalalie tano hathatahun ta ira linge bakut be ikino minanes na manga hatahutne dait.

⁸ Pata ta tikenong ta di ira lilie tano ula hanuo kakarek pai gale nunure ikino minanes. Pata. Ing be di gor nunure ter, pa di gorle tut no tamat na Watong ter tano ula kabai. ⁹ I hokakarek no nianga tane God di ga pakat ie i tange,

“Ira linge tane God ing pata tikenong paile nes ma paile hadade ma paile nunure, io, kakarek ra linge iat God te tagure uta dong ing di sip ie.”

¹⁰ Ma pa di gale nunure kinong God te hapuasne ter ie ta dait ma no Tanuana.

No Tanuo tane God i sisilih ta ira linge bakut. Tutuno sakit, i sisilih bileng ta ira linge tuma naramon tutuno iat tane God. ¹¹ Ma ikin i palai kinong no tanuana tikenong, aie sene mon i tale be na manga nunure timaan ikino turadi. Ira mes na turadi pa dile tale. Hobi bileng, pata ta tike turadi i manga nunure timaan God, iesene no Tanuo tane God sene mon. ¹² Pa dait le kap no mangana lilik tano ula hanuo. Pata. Dait

te kap no Tanuo metuma hone God waing dait nage nunure ter be aso ing God te tabar bia dait me. ¹³ Ma kakarek ra linge ing mem la iangianga urie. Mem paile ianga ma ra mangana nianga ing mem te harausur ine ta ira minanes gar na turadi. Pata. Mem ianga ma ra mangana nianga ing no Tanuo ite hausur mem ine. Mem palpales ira pipilaina ta ira linge tano Tanuo. Ma mem gil hobi ma ra mangana nianga ing mem te kap mekaia hono Tanuo. ¹⁴ Nesi nong paile hatur kawase no Halhaaliena Tanuo paile bala leh ira linge ing i hanawat mekaia hono Tanuo tane God. Kinong urah, i lik be di a linge na ba. Ma paile tale be na palai ine kinong tikenong na nunure kilam kakarek ra linge ma no harharahut tano Tanuo. ¹⁵ Iesene nesi nong i hatur kawase no Halhaaliena Tanuo i tale be na nunure kilam ira linge bakut. Tike mes na turadi balik paile tale be na kure no tintalen ta ikino turadi be i tahut be i sana. ¹⁶ I horek no nianga tane God di ga pakat ie i tange, “Nesi gate tale be na nunure no lilik tano Watong?

Ma nesi i tale be na hausur ie?”
Iesene dait, dait hatur kawase no mangana lilik tane Krai.

3

Waak dait tur harpaleng kinong dait bakut gar tane Krai.

¹ Ma pai gale tale iou be ni haianga mu hoke ira turadi ing di hatur kawase no Halhaaliena

Tanuo. Pata. Iou ga nes be i tahut be ni haianga mu hoke ira turadi ing di mur ira tintalen mekira napu. Mu ga ngan hoke ira bana ta ira numu kinkinis naramon tane Krai. ²⁻³ Iou ga tabar mu ma ra tirina sus, pata be a dades na nian, kinong pa mu le taguro pane. Tutuno sakit, pa mu le taguro kakarek kinong mu murmur baak ira tintalen mekira napu. Ing mu harngangar harbasie ma mu nes kalak ira kinkinis gar na mes, i hamanis be mu baak mekira napu ma mu lolon hoke ira turadi ta ikin ra ula hanuo mon. ⁴ Kinong ing tikenong i tange be, "Iou mur Pol" ma tike mes balik be, "Iou mur Apolos," io, i hamanis be mu ira turadi tano ula hanuo mon.

⁵ Nesi um ikino Apolos? Ma nesi bileng ikino Pol? Airuo tultule mon dur ing mu ga nurnur ta ira nudur nianga. Mir bakut tiketike mir gil haruatne hoke no Watong te ter ta mir be mir na gil. ⁶ Iou ga soso ma ne Apolos ga kapkapal. Iesene God ga hakuburuan. ⁷ Io kaie, nong i soso ma nong i kapkapal, dur bakut a linge bia mon dur. Iesene nong i tamat, aie God nong i hakuburuan. ⁸ Nong i soso ma nong i kapkapal dur haruat mon. God na ter ra kunkulaan ta dur tiketike, haruat ma ira nudur pinapalim. ⁹ Mir papalim tikai, mir ira iruo turadi tane God. Mu no lalong tane God. Mu no hala ing God ga gil ie.

¹⁰ Iou ga hatur ira kasong hoke tike keskes na ut na gil hala, haruat ma ing God ga ter tagu be ni gil hobi. Tike mes i pasum ira

pinapalim ta kike ra kasong. Iesene i tahut be ira turadi bakut, tiketike, di na balaure be di na pasum habibihane ira pinapalim ta kike ra kasong. ¹¹ Kinong urah, paile tale tikenong be na hatur leh tike mes na kasong ta kike ite kis ter. Ma kike ra kasong, ne Jisas Krai iat mon. ¹² Ari di na pasum ira pinapalim ma ra gol be ra siliwa be ira bilai na maririsuan na hot. Ari mes di na pasum ira pinapalim ma ra dahe mon be a tingari be a pagala bia. ¹³ Ira mangana pinapalim so tiketike te gil na hanawat palai kinong ikino tamat na bung na hanawat ma ina hapalaine. A mon eh na hapalaine ira mangana pinapalim. Ma no eh iat na tun walar kike ra pinapalim ura hamanis be i tahut be i sana. ¹⁴ Ing be ira pinapalim a nuno ta tikenong pai nale do, ina kap ra bilai na kunkulaan. ¹⁵ Ing be no eh i tun hgae ira pinapalim a nuno ta tikenong, pai nale hatur kawase ta linge. Aie balik na lala tano haralon, iesene na ngan hoke be di res leh ie sukun ra kalamena eh.

¹⁶ Hohaam, pa mu le nunure be mu no halhaaliena hala tane God ma be no Tanuo tane God la kis ter ta mu? ¹⁷ Ing be nesi tikenong i hgae no halhaaliena hala tane God, God bileng na hgae ie, kinong no nuno hala, a nuno tus ie ma i tur sisingen talur ira sasana. Ma mu iat, mu ikino hala.

¹⁸ Waak mu lamus habota ira numu lilik. Ing be tikenong ta mu i lik be a ut na minanes ie hoke no ula hanuo i nes kilam tikenong be a

minaneswana ie, io, i tahut be na ba mon waing inage minanes tutuno. ¹⁹ Kinong urah, aso ing no ula hanuo i nes kilam be a linge na minanes, a ba na linge mon ie tano ninaas tane God. Hoke no nianga tane God di ga pakat ie i tange, “*God i hakuni ira ut na minanes ta ira nudi keskes na lilik iat.*” ²⁰ Ma ira nianga tane God i tange bileng be, “*No Watong i nunure ter ira lilik ta ira ut na minanes be a linge bia mon ie.*” ²¹ Io kaie, waak be tikenong na sa butbut uta ira linge a turadi mon i tale be na gil kinong a numu ira linge bakut. ²² Pol, Apolos, Pita, ikin ra ula hanuo, a nilon, a minat, ira linge kakarek ma ing bileng namur, kike ra linge bakut a numu. ²³ A gar tane Krai mu, ma ne Krai a gar tane God ie.

4

Pol ga hakatom ira Korin be di na ru ira apostolo.

¹ Io kaie, i tahut be ira turadi na nes kilam mehet be mehet mon aitul a tultule tane Krai ma be mehet ira itul a turadi ing God te bul ter no nuno pinapalim ta mehet be mehet na balaure timaan ira nuno linge ing iga susuhai nalalie ma kakarek ite hanawat puasa. ² Ma kike ra mangana tultule hobi, tike linge i tamat, be di na gil haruatne hono sinisip tano nudi tamat i nuruan di hobi. ³ A linge bia mon tagu be mu na nes murmur ira nugu tintalen be i tahut be i sana. Ma pata be tike tamat na linge tagu be ira turadi mon di na nes murmur iou haruat

ma ira nudi mangana harkurai. Ma iou iat iou paile kure habaling iou be iou bilai be iou sana. ⁴ Iou paile lik leh be iou te gil tike sasana, ma sene ikino mangana lilik paile hatutuno be iou takados harsakit. Pata. No Watong iat nong i nes murmur iou be iou tahut be iou sana. ⁵ Io kaie, waak mu kurkure ta tikenong kinong no pana bung na harkurai paile hanawat baak. Waak mu harkurai hobi menalalie tano hinanawat tano Watong. Aie nong na hamadares ing i kis kumaan tano kadado ma ina hapuasne ira lilik ma ira sinisip ing i kis naramon ta ira turadi. Ma ta ikino pana bung um ira matanabar tiketike di na hatur kawase ira nudi pirpirlet metuma hone God iat.

⁶ Bar hinsaagu tane Krai, iou tange kakarek ra linge bakut uta mir ma ne Apolos ura harahut mu waing mu na kap harausur ta mir waing mu nahula lake ira nianga tane God di ga pakat. Iou sip be mu na lon hobi waing pa mu nale let tikenong ma mu na hanapu no mes. ⁷ Nesi te hatamat mu? Hohaam, God paile tabar mu ma ira linge kike mu hatur kawase? Ma ing be God ga ter kike ra linge ta mu, ura biha mu sa butbut hoke be mu iat mu ga hatawat kike ra linge?

⁸ Karek um mu te hatur kawase ira linge haruat ma ira numu sinisip! Ma mu te tinane um ra tamat na bunbulaan! Mu te watong um, ma mem, pata. * I gorte tahut be mu te watong tutuno, mem bileng, mem nage watong tikai ma

4:5 1 Korin 3:8 **4:6** Rom 12:3 **4:7** Rom 12:6 * **4:8** Pol
ga hasakit mon kinong ira Korin di ga lik be di manga bilai ma di ga nes hanapu Pol.

mu. ⁹ I gorte tahut hobi kinong i nanaas ter be God te bul mem ra apostolo hoke ira hiruo ing ira umri di hamanis hanane. Mem hoke di ra hiruo ing di te kure be di na mat ma di murmur hanane ira umri ukaia tano nudi minat. I hoke be ira turadi tano ula hanuo bakut ma ira angelo bileng, di itame mem hobi. ¹⁰ Taitus ira numu ninaas, mem ira ba ura utane Krai iesene mu ira ut na minanes naramon tane Krai! Mu lik be a malmalungana mem ma a ut na baso mu! Di ru mu ma sene di nes hanapu mem. ¹¹ Mem la tamtaburungan ma mem la marmaruk. A pulutuana mem. Di la manga hgae mem ma pata ta ngasia mem. Ila ngan ter hobi menalalie tuk kakarek. ¹² Mem la paapalim dades ma ira iruo luma mem iat. Ing di tange hgae mem, mem la haidane di. Ing di haragawai ta mem, mem paile suar ngangar. ¹³ Ing di tange ra sana nianga uta mem, mem balu ma ra tahut na nianga. Mem hoke ira sana kurkuruan tano ula hanuo bakut ma ira bilingana puputo tuk ter kakarek.

¹⁴ Ma iou paile pakat kakarek ra nianga ura hahirhir mu. Pata. Iesene ura hakatom mu hoke ira natigu ing iou manga sip mu. ¹⁵ I tutuno be a haleng sakit ira numu ut na harbalaurai tano numu kinkinis tane Krai. Iesene pata ta haleng na tama mu. Kinong urah, tano numu kinkinis naramon tane Krai iou ga ngan hoke no tama mu ing iou ga ter no tahut na hininaawas ter ta mu. ¹⁶ Io kaie, iou haragat mu be mu na mur

ira nugu tintalen. ¹⁷ No burwana ikinong iou ge tule ne Timoti ukaia ho mu. Aie no natigu naramon tane Kraiss ma iou manga sip ie ma a tutuno na turadi ie tano Watong. Na halilik leh mu tano nugu mangana nilon naramon tane Kraiss, ikino mangana nilon nong i haruat ma ira harausur iou la terter ta ira matanabar na lotu ta ira matahu katano.

¹⁸ Io, ma tari ta mu, mu te hatamat habaling mu kinong mu lik be pa nile hanawat ukaia ho mu. ¹⁹ Iesene iou ni hanawat haiah ukira ho mu ing be no Watong i sip hobi. Ma iou ni nunure leh ira dades ta kakarek ra ut na latlaat, ma pata be ira nudi nianga sene mon. ²⁰ Kinong urah, no kingdom tane God paile nianga mon. A dades iat. ²¹ Mu sip hohaam? Iou ni hanawat ukaia ho mu ma tike dangdangat be ma ra harmarsai tikai ma ra tintalen na matien na turadi?

5

I tahut be ira matanabar na lotu di na tule ise ira sana turadi me nalaman ta di.

¹ Di hinawas hanana uta mu be a mon tintalen na hilawa kanaia nalaman ta mu. Ma i manga sana. Ira tabuna nurnur pa di lale gilgil hobi. Di tange be tike tunana ila nohnoh tikai ma no haine tano tamana. ² Ma mu ira ut na latlaat! I gorte tahut be mu gor manga tapunuk. I tahut be mu gor tule leise no turadi nong ga gil hobi me nalaman ta mu. ³ A tutuno be no palatamaigu paile kis tikai ter ma mu kakarek. Iesene no tanuagu i kis tikai ter ma mu. Ma hoke be iou kis

tutuno tikai ter ma mu, iou te kure tano hinsane Jisas no nudait Watong be no turadi nong i gil hobi i gil ra sasana. ⁴⁻⁵ Ing no tanuagu i kis tikai ter ma mu ma no dades tano Watong Jisas i kis tikai ter ma dait, io, tano nugu lilik iou te kure be mu na ter leise ikin ra turadi tano lumane Satan kaie ira tintalen tano palatamaine inage panim leh. Ma mu na gil hobi tana waing no tanuana nage lala tano haralon tano bung tano Watong.

⁶ Ma paile tahut be mu na latlaat. Hohaam, pa mu le nunure be a pet na is na halalet tike kudulena beret? ⁷ Mu na kap leise ira tuarena is na sana tintalen waing mu nage bilai hoke tike sigar beret ing pata ta is tana. Tutuno sakit, mu iat hoke ira sigar beret. Ma mu na gil hobi kinong di te ubu bing Kraiss hoke no nudait not no sipsip na hartabar utano Nian na Sinakit. ⁸ Io kaie, i tahut be dait na murmur ira mangana tintalen i haruat ma ikino Nian. Waak dait mur ie ma ira matahu sana tintalen hoke be a tuarena is. Pata. Dait na mur ie ma ra tutuno ma ra gamgamatien na tintalen hoke ra beret ing pata ta is tana.

⁹ Ma iou ga pakpakat ukaia ho mu be pa mu nale manga lon tikai ma ira turadi ing di mur ra tintalen na hilawa. ¹⁰ Tutuno sakit, iou paile iangianga uta ira matanabar ta ikin ra ula hanuo ing di ira hilawa, be ira ut na nes kalak linge, be ira ut na hararuo, be ira ut na lotu tupas ira palimpuo. Ing be no pipilaina tano nugu nianga gorte ngan hobi, igor tahut be mu gor hana sukun no ula hanuo. ¹¹ Iesene pata. No

pipilaina tutuno tano nugu pakpakat be waak mu manga lon tikai ma tikenong ing i tange be a hinsaa mu ie tane Kraiss ma sene be a hilawa ie, be a ut na nes kalak linge ie, be a ut na lotu tupas ira palimpuo, be a ut na tanga hgae ri ie, be a ut na minamo ie, be a ut na hararuo ie. Waak mu ian bileng tikai ma tike turadi hobi.

¹²⁻¹³ Paile takados be ni kure ira turadi ing pa dile gar ta ira matanabar tane Kraiss. God na kure di. Iesene i tahut be mu na kure ira turadi ing di nalamin ta mu ira matanabar tane Kraiss. I hoke no nianga tane God di ga pakat ie i tange, *“Mu na tule leise no sana turadi me nalamin ta mu.”*

6

Waak be tikenong gar tane God i ter no hinsaana tane Kraiss ter ta ira tabuna nurnur be di na kure hatakadosne no nudur hargor.

¹ Ing be tikenong i hargor ma no hinsaana tane Kraiss, hohaam, na hana tupas ira ut na gil harkurai ing pa dile nunure God ura hatakadosne no linge? Waak tutuno iat be na gil hobi! Na hana tupas ira matanabar tus tane God be di na kure.

² Hohaam, pa mu le nunure be ira matanabar tus tane God di na kure no ula hanuo? Ma be i tutuno be mu na kure no ula hanuo, hohaam, paile tale mu be mu na kure ira not no linge?

³ Pa mu le nunure be dait na kure ira angelo? Be i tutuno hobi, dait na manga tale be dait na kure ira linge ta ikin ra nilon. ⁴ Ing be a mon mangana purpuruan hobi nalamin ta mu, waak mu hana tupas di ing pa dile kis tikai ma mu ura

kurkure hatakadosne ira linge. ⁵ Iou tange hobi ura hahirhir mu. Hohaam, i tutuno be pata ta ut na minanes ta mu nong na tale be na kure hatakadosne ira purpuruan nalamn ta mu ira hatatesne tane Krai? ⁶ Iesene ari di la terter ira tasi di naramon tane Krai ter ra harkurai. Ma di bala leh ira tabuna nurnur ura kurkure hatakadosne ira linge.

⁷ Ma be mu la hanana tupas ira ut na gil harkurai ura hatakadosne ira hargor nalamn ta mu, i hamanis be mu te manga puko um. Iesene i tahut be mu na bala leh balik tikenong be na gil ra sasana ta mu. Ma i tahut bileng be mu na haut leh tikenong be na karit leh ira numu linge. ⁸ Iesene mu iat, mu la karkarit ma mu la gilgil sasana. Ma mu la gilgil kike ta ira tasi mu naramon tane Krai. ⁹⁻¹⁰ Hohaam, pa mu le nunure be ira ut na sasana pa di nale hatur kawase no kingdom tane God? Waak mu lamus hakale ira numu lilik. Ira mangana turadi ing pa di nale hatur kawase no kingdom tane God, di hokarek: ira hilawa, ira ut na lotu tupas ira palimpuo, dong ing di noh tikai ma tikenong gar na mes, di ira tunana ing di noh tikai baling ma tike tunana ma ira haine ing di gil bileng hobi, ira isomo, ira ut na nes kalak linge, ira ut na minamo, ira ut na tanga hgae ri, ma ira ut na hararuo. ¹¹ Ma ari ta mu hobi nalalie. Iesene no Tanuo tano nudait God iga kapal leise ira numu sasana ma iga bul hasisingen mu ura nuno tus ma iga kure be mu takados ra matmataan tana.

6:9-10 Galesia 5:19-21; Epesas 5:5; Ninanaas 22:15 **6:11** Taitus 3:3-7

Ma iga gil hobi ter ta mu tano hinsane Jisas Kraiss no Watong.

Waak dait mur ira tintalen na hilawa kinong ira palatamai dait a katano tano palatamaine Kraiss.

¹² Ma tikenong na tange be, “Aso ing iou sip be ni gil, i takados be ni gil.” Maso. Iesene ira linge bakut paile tale be na hatahutne ugo. I tale be ni tange bileng, “Aso ing iou sip be ni gil, i takados be ni gil.” Iesene iou malok be ni kis ra hena ra harkurai ta tike linge. ¹³ Tike mes balik na tange be, “Ira tinga dait ura nian, ma ira nian uta ira tinga dait.” Maso. Ma ne God na hapatam dur bakut. Iesene be paile tutuno be ira palatamai dait ura tintalen na hilawa. Pata. Ira palatamai dait ura tano Watong, ma no Watong i manga ngarau uta ira palatamai dait. ¹⁴ God ga hatut no Watong sukun ra minat ma no nuno dades. Ma ina hatut bileng dait hobi ma ikino dades.

¹⁵ Hohaam, pa mu le nunure be ira palatamai mu a katano tano palatamaine no Watong? Ing be i tutuno hobi, mu lik be i takados be ni kap ira katano tano palatamaine Kraiss, ma ni pasum ma no palatamaine no hilawa? Pata tutuno iat!

¹⁶ Hohaam, pa mu le palai be ing tikenong i pasum no palatamaine ma tike hilawa, i hoke be dur tike kapawena mon ta ira palatamai dur? Ikin i palai kinong i hoke no nianga tane God di ga pakat ie i tange, “Dur na tike kapawena mon

ta ira palatamai dur.” ¹⁷ Iesene be nesi tikenong i pasum habaling ie tano Watong, dur tikenong mon tano Tanuo.

¹⁸ Mu na hilo sukun ira tintalen na hilawa. Ira mes na sana tintalen ing tike turadi na gil paile kis tano palatamaine no turadi. Iesene nong i mur ra tintalen na hilawa i hgae no palatamaine iat ma ikino sana tintalen. ¹⁹ Hohaam, pa mu le nunure be ira palatamai mu a hala tano Halhaaliena Tanuo, ma i kis naramon ta mu, ma mu te kap ie metuma hone God? Ma pa mu le nunure bileng be paile numu iat mu? ²⁰ Pata. God ga kul halangalanga leh mu ma ra kunkulaan. Io kaie, i tahut be mu na let God ma ira palatamai mu.

7

Ira harakatom tano tintalen na tinolen.

¹ Io, ni ter um ra binabalu uta ira linge mu ga pakpakat urie. Mu tange be paile tahut be tikenong na sigire tike haine. ² Iesene ari ta mu di murmur ira tintalen na hilawa, io kaie, i tahut be tike tunana na kis tikai ma no nuno haine iat, ma tike haine ma no nuno tunana iat. ³ No tunana na ter no palatamaine tano nuno haine, haruat ma no sinisip tano nuno haine, ma no haine bileng hobi tano nuno tunana. ⁴ No haine paile kure no palatamaine iat. Pata. No nuno tunana i kure ie. Ma no tunana paile kure no palatamaine iat. Pata. No nuno haine i kure ie. ⁵ Waak be tikenong na mus bat no palatamaine tano laalena kinong tano laalena iat ie. Ing be

mur haut tikai i tale be mur na kis harbasie ta dahine ura sinsaring. Iesene i tahut be mur na hanawat tikai baling, kinong ing be mur paile balaure timaan ira numur sinisip, i tale be Satan na walar mur hobi. ⁶ Iou paile ter ra dades na nianga ta mur be mur na kis harbasie. Pata. Iou bala ter mon mur be mur na gil hobi. ⁷ Ma iou sip um be ira turadi bakut di gor haruat ho iou. Iesene a mon hartabar metuma hone God tupas ira turadi tiketike. Tikenong i hatur kawase tike hartabar ura tinolen ma tikenong tike mes na mangana hartabar be na kis na laala.

⁸ Ma ta ira laala ma ira makoso iou ura tangtange horek, be i tahut be di na kis na laala ter mon ho iou. ⁹ Iesene di ing pa dile tale be di na kure hadades ira nudi sinisip, i bilai be di na tola. Kinong urah, i bilai be na tola ma pai nale manga mamahien no nuno sinisip utano ninohon tikai.

¹⁰ Ma iou ura terter kin ra harkurai tupas ira tinolen. Ma sene, pata be iou mon, no Watong iat. Ma i horek. No haine pai nale hana sukun no nuno tunana. ¹¹ Iesene be ing i gil hobi, na kis na laala hatikai ter iat. Ma be i malok be na kis na laala, na tapukus ter tano nuno tunana. Ma no tunana pai nale hilo talur no nuno haine.

¹² Ma ta mu ira mes bileng iou ura tangtange ikin ta mu. Ikin, a nugu nianga iat ie, paile tano Watong ie. Ma i horek. Ing be tike tasi dait tane Kraiss te tole tike haine nong paile nurnur tane Kraiss ma ikino haine i kanan ter be dur na kis tikai, io, waak i ise no nuno haine. ¹³ Ma ing

be tike haini dait tane Krai te tole tike tunana nong paile nurnur tane Krai ma ikino tunana i kanan ter be dur na kis tikai, io, waak i ise no nuno tunana. ¹⁴ Kinong urah, no tunana nong paile nurnur ite kap ra gamgamatien na kinkinis naramon tano kinkinis na tinolen ma no nuno haine. Ma hobi bileng tano haine nong paile nurnur. Ite kap ra gamgamatien na kinkinis naramon tano kinkinis na tinolen ma no nuno tunana. Ma be paile tutuno hobi, God pai gorle tale be na bala leh ira nati mu. Iesene pata. Di gamgamatien hobi bileng.

¹⁵ Iesene be nong paile nurnur tane Krai i hana talur no laalena, io, i tale be da bala leise ie. Ma be i ngan hobi, io, pata tike harkurai i hagut no tasi dait be no haini dait tane Krai be na kis ter tano nuno tinolen. Iesene God te tato leh dait be dait na kis ma ra malum. ¹⁶ Hokakarek, augo ra haine, u nunure hohaam be paile tale ugo be nu halon no num tunana? Ma ugo ra tunana bileng, u nunure hohaam be paile tale ugo be nu halon no num haine?

¹⁷ Iou haut leh mu be mu na gil hobi iesene i tahut be tiketike ta mu na kis ter tano mangana kinkinis na nilon nong no Watong te bul ter tana. Tano pana bung be God ga tato leh mu, mu bakut tiketike, mu ga kis ter ta ira numu mangana kinkinis hobi. Io, waak mu walar um be mu na kios ira numu mangana kinkinis kakarek. Ma iou ter ikin ra harkurai ta ira matanabar na lotu ta ira tamtaman bakut. ¹⁸ Ing be God ga tato leh tike tunana nong di gate kut ter no palatamaine, io, waak i walar be na ngan hoke tikenong pa

dile kut baak ie. Ma ing be God ga tato leh tike tunana nong pa dile kut baak ie, waak i haut leh be da kut ie. ¹⁹ No tintalen na kutkut ira palatamainari, a linge bia mon. Ma be pa dile kut bileng tikenong, a linge bia bileng ikinong. Iesene no tamat na linge, be dait na mur ira kaba harkurai tane God. ²⁰ Mu bakut tiketike, mu ga kis ter ta ira numu mangana kinkinis na nilon tano pana bung be God ga tato leh mu. Io, waak mu walar um be mu na kios ira numu mangana kinkinis kakarek. ²¹ Be ugo tike tultule tano pana bung be God ga tato leh ugo, waak u ngaangel utana. (Ma sene ing be i tale ugo be nu langalanga sukun no num kinkinis na tultule, io, i tahut be nu gil hobi.) ²² Ma iou tange hobi kinong be tikenong, a tultule ie tano pana bung be no Watong ga tato leh ie, io, naramon tano Watong i ngan hoke tikenong i langalanga sukun ra kinkinis na tultule. Hobi bileng ta nong pai gale tultule tano pana bung be God ga tato leh ie. Karek i ngan hoke tike tultule tane Krai. ²³ God ga kul halangalanga leh mu ma tike but na kunkulaan. Io kaie, waak mu tultule gar na turadi. ²⁴ Bar hinsaagu tane Krai, mu bakut tiketike, mu ga kis ter ta ira numu mangana kinkinis na nilon tano pana bung be God ga tato leh mu. Io, waak mu walar um be mu na kios ira numu mangana kinkinis kakarek. Mu na kis ter hobi tikai ma ne God.

²⁵ Ma iou ura nianga kakarek uta di ira laala ing pa dile tola baak. Iou paile hatur kawase tike

harkurai mekaia hono Watong uta ikin. Iesene ni bul no nugu lilik mon. Ma no Watong te marse iou be iou tike mangana turadi nong i tale mu be mu na so ira numu nurnur tana. ²⁶ Iou palai tano purpuruan i hanawat ter nalamina ta mu. Io kaie, iou lik be i tahut be mu na kis ter iat haruat ta ira numu mangana kinkinis tiketike. ²⁷ Hohaam, di te ter bat tike haine ura num? Waak u walar be nu kutus no numur kunubus. U nunure ter be pa dile ter bat ter tikenong ura num? Waak u sisilih be nu tola. ²⁸ Iesene, be nu tola, paule gil tike sasana. Ma be tike laala na haine na tola, paile gil tike sasana bileng. Iesene be tikenong na tola, na kap ra tirih ta ikin ra lon. Ma iou te ianga hobi kinong iou ura tutur bat ira tirih ta ira numu lon.

²⁹ Bar hinsaagu tane Kraisa, iou sip be mu na palai ta tike linge horek, be no pana bung ite kumkum. Ma haburuana leh kakarek, ing di te tola, di na lon hoke be pa di gale tola baak.

³⁰ Dong ing di susuah, di na ngan hoke be pa dile tapunuk. Dong ing di laro, di na ngan hoke be pa dile laro. Dong ing di te kukul, di na ngan hoke be pa dile tinane kike ra linge. ³¹ Ma dong ing di la paapalim ma ira linge ta ikin ra ula hanuo, di na ngan hoke be pa dile manga mur kakarek ra linge. Kinong urah, no mangaan tano ula hanuo i ura panpanim leh.

³² Iesene iou sip be pa mu nale ngaangel. Nong paile tola i ngaangel uta ira linge tano Watong waing inage halaro no Watong. ³³ Ma sene nong i tola ter i ngaangel uta ira linge tano ula hanuo,

waing inage halaro no nuno haine. ³⁴ Io kaie, ira nuno sinisip i harpaleng. Ma ira bulahine ing pa dile tola baik, ma ira mes na laala na haine bileng, di ngaangel uta ira linge tano Watong, waing di nage gamgamatien tano palatamai di ma ira tanua di bileng. Iesene no haine nong i tola ter i ngaangel uta ira linge tano ula hanuo, waing inage halaro no nuno tunana. ³⁵ Ma iou tange kakarek ra linge ura hatahutne mu. Iou paile sip be ni tigel mu. Pata. Iou ura hatawat ira tintalen i haruat ta ira numu matahu mangana kinkinis. Ma iou sip be mu na mur timaan no Watong ma pa mu nale tamapas leh ta dahine.

³⁶ Ma iou ura nianga uta tike tunana ing be di te ter bat tike haine ura nuno. Ing be no tunana i lik be i hgae no haine kinong paile sip be na tole ie, ma be i mamahien no nuno lilik ura kinkinis tikai ma ie, ma be i lik be i tahut be dur na tola, io, i tahut be na gil hoke i sip. Paile gil ra sasana. Dur na hartola. ³⁷ Iesene no tunana nong ite lik hadades tano nuno lilik be pai nale tola, ma pata tike mes ite hagut ie hobi, ma sene ite kure no nuno sinisip iat ma ite bul hawat no nuno lilik iat be pai nale tola, io, ikin ra tunana i gil ra tahut bileng. ³⁸ Io kaie, nong i tole no haine i gil ra tahut, ma sene nong paile tole ie i gil no linge i manga tahut.

³⁹ Tike haine paile tale be na hana sukun no nuno tunana be no tunana i lon ter baik. Iesene be no nuno tunana ite mat, no haine i langalanga ter be na tole nesi tikenong ing i sip, ma sene ikino tunana tano Watong ie. ⁴⁰ Iesene tano nugu

lilik, iou lik be na manga laro ing be na kis na laala ter. Ma iou lik bileng be iou hatur kawase ter no Tanuo tane God.

8

Tikenong pai nale en ta nian ing be ikino tintalen na hapuko no hinsaana tane Kraisis.

¹ Ma iou ura nianga uta ira nian na hartabar tupas ira palimpuo. I tutuno be dait bakut, dait te kap minminanes hoke mu la tangtange. No tintalen na ut na minanes i gil tikenong be na lik hanapu ira mes. Iesene no tintalen na ut na harmarsai i gil tikenong be na harahut ira mes. ² Ing be tikenong i lik be i nunure ari linge, paile kap ra minminanes tutuno. ³ Iesene nesi tikenong i sip God, God i nunure ie.

⁴ Hokakarek, iou ni ianga tano tintalen na enen ira nian di te hartabar ter ta ira palimpuo. Dait nunure be ira palimpuo a hapupuo mon ma pata tike linge tuno tana. Dait nunure be tike God sene mon kanaia. ⁵ I tutuno be ari linge di kilam be a god tuma ra mawe ma kira napu bileng. Ma tutuno be di hapupuo ra haleng na mangana god hobi ma ira watong bileng. ⁶ Iesene ta dait, tike God sene mon, ma aie no Mama nong no burwana ta ira linge bakut. Ma dait lon ura utana. Ma ta dait, tike Watong sene mon, ma aie ne Jisas Kraisis nong ga hakisi ira linge bakut, dait ge lon tana.

8:1 Apostolo 15:29 **8:2** Galesia 6:3 **8:4** Galesia 4:8; Lo 4:39; 6:4 **8:6** Epesas 4:5,6

⁷ Iesene, ira turadi bakut balik pa dile nunure ikin. Ari di git manga murmur no tintalen na lotu tupas ira palimpuo, ma be di en ira mangana nian hobi kakarek, di en ie hoke a hartabar ie ter ta ira palimpuo. Ira nudi lilik paile palai be aso no tahut ma no sana, kaie di ge habilinge ira nudi nilon ing di ian. ⁸ Iesene ira nian paile tale be na lamus ter dait tupas God. Ing be pa dait nale ian hobi, ikin pai nale hague dait. Ma be dait ian, ikin pai nale hatahutne dait.

⁹ I tutuno be mu langalanga um ura nian haruat ma ira numu sinisip. Iesene mu na harbalaurai be no numu mangana tintalen hobi pai nale ngan hoke ra linge be di ing paile palai ira nudi lilik be aso no tahut ma no sasana, be di na tuke di ine. ¹⁰ Iou tange hobi kinong be tikenong no nuno lilik paile palai hobi, be i nes ugo be u te kap ikin ra minanes ma u kis tuma naramon tano hala na lotu ta ira palimpuo ma u ian kaia, io, be i nes ugo be u gil hobi, no num tintalen hobi na habalaraan ie be ina ian ta kike ra nian di te hartabar ter ta ira palimpuo.

¹¹ Hokakarek, nong paile palai no nuno lilik na mur no num minanes, kaie ina hiruo saasa. Ma aie no hinsaam nong Krai ga mat ura utana.

¹² Ma ing mu gil ra sasana ter ta ira hinsaa mu tane Krai hobi, ma mu hague ira nudi lilik ing paile palai tano tahut ma no sasana, io, mu gil ra sasana ter tane Krai. ¹³ Io kaie, ing be ira nian i burwana be no hinsaagu tane Krai na puko, io, pa nile en ta uret baling, nahula hapuko no

hinsaagu.

9

I gorte takados be Pol na kap ta harharahut tano nuno pinapalim tano tahut na hininaawas, ma sene pai gale gil hobi waing nahula tur bat tikenong ura nurnur tane Kraiss.

¹ Hohaam, iou paile langalanga um be ni mur ira nugu sinisip? Ma iou paile tike apostolo? Ma iou pai gale nes Jisas no nudait Watong? Hohaam, pata be mu no puspuno ira nugu pinapalim tupas no Watong? ² Ing be ari mes di lik be iou paile apostolo, iesene tutuno sakit, mu nes kilam iou be iou tike apostolo. Kinong urah, no numu kinkinis naramon tano Watong i hinawas tutuno be iou tike apostolo.

³⁻⁴ Uta dong ing di bul hanapu iou, ira nugu nianga ura tutur bat iou i horek: hohaam, ing mem papalim nalamina ta mu, paile takados be mem na kap nian ma ra minamo kaia ho mu?

⁵ Di ira mes na apostolo ma ira tesne no Watong ma ne Pita bileng, di la tiktikai hanana ma ira nudi haine ing di nurnur. Hohaam, paile takados be mem bileng, mem na gil hobi? ⁶ Ma hohaam, i tahut be mir sene mon ma ne Barnabas, mir na papalim uta ira numir nilon iat?

⁷ Nesi na papalim hoke tike umri ma aie iat na kul habaling ira linge i supi ter? Nesi i so tike lalong ma pai nale en ta nian tana? Ma nesi i balaure tike hunu me ma pai nale mame ta tirina

9:1 Apostolo 22:17-18; 26:16; 1 Korin 15:8-9 **9:2** 2 Korin 3:2-3

9:3-4 Luk 10:8

sus mekaia? ⁸ Hohaam, iou tange hobi kinong ira mangana nilon ta ira turadi mon i ngan hokike? Pata. Ira harkurai tane Moses i tange hobi bileng. ⁹ Naramon ta ira harkurai di ga pakat be, “*Waak mu palakus no bulumakau ing i papaas papok ira pat na wit.*” Mu lik be God i manga lilik uta ira bulumakau mon? ¹⁰ A tutuno sakit, i tange ikin uta dait. Maso, di ga pakat ie uta dait. Nong i tatol ma i bul tanakuraa, i nurnur be ana kike ra nian, kaie i tahut be na papalim hobi. ¹¹ Mem ga papalim nalamina ta mu hoke ira ut na gil lalong waing mu nage kubur timaan ta ira linge gar tane God. Io kaie, mu lik be i sana be mu na tabar mem ma ari linge tano ula hanuo? ¹² Ing be i takados be ira mes na kap ikin ra harharahut mekaia ho mu, tutuno sakit, i takados be mem bileng, mem na kap bileng hobi.

Iga takados be mem na gil hobi iesene mem pai gale gil. Pata. Mem ga kanan be mem na harsomane ira haleng na tirih waing mem nahula halis dahine no hinana tano tahut na hininaawas tane Krai. ¹³ Mu manga palai be dong ing di papalim naramon tike hala na lotu, di la kapkap ira adi nian mekaia. Maso. Di la paapalim kaia ra hator na hartabar ma di la kapkap ira pinalau ta di kaia. ¹⁴ Ma hoke iat mon bileng, no Watong te tange uta dong ing di la harpir ma no tahut na hininaawas, be di na kap no nudi kunkulaan metuma naramon ta ikino pinapalim.

9:9 Lo 25:4; 1 Timoti 5:18 **9:10** 2 Timoti 2:6 **9:11** Rom 15:27 **9:12** Apostolo 20:34; 2 Korin 11:9 **9:13** Lo 18:1-3
9:14 Matiu 10:10; Luk 10:7; Galesia 6:6

¹⁵ I gorte takados be mu na gil hobi tagu iesene iou pai gale saring mu be mu na gil. Ma iou paile pakat kakarek tupas mu kinong be iou sip be mu na gil hobi tagu. Pata. Ing be mu ura harahut iou hobi, na bilai be ni mat baak waing pa mu nale tale, kinong iou malok be tikenong na tur bat iou tano nugu latlaat tano ngas iou mur ie tano nugu pinapalim na harpir. ¹⁶ Paile takados be ni latlaat ing be ni harpir mon ma no tahut na hininaawas kinong no Watong i sunang iou be ni harpir hobi. Maris tagu! Na manga sana tagu be iou pa nile harpir ma no tahut na hininaawas. ¹⁷ Ing be iou harpir kinong iou iat iou sip be ni gil hobi, io, i tale be ni kap ra kunkulaan. Iesene, be God te hagut iou be ni papalim hobi, io, i nanaas be iou gil haruatne mon no nuno hartule tupas iou. ¹⁸ Io, aso um ira nugu kunkulaan? I horek, be ni harpir bia mon ma no tahut na hininaawas, ma pata ta kunkulaan. Hokakarek, iou paile saring mu be mu na harahut iou hoke i takados be mu na gil tagu tano nugu pinapalim tano tahut na hininaawas. Ma ikinong iat mon no nugu kunkulaan.

¹⁹ I tutuno be iou paile kis ra hena ra harkurai a nuno ta tikenong. Iesene iou ga kanan be ni tultule ta ira turadi bakut waing nige petlaar be ni lamus ta haleng ukaia hone Krai. ²⁰ Ing iou ga kis nalam in ta ira Iudeia iou git lolon hoke ira Iudeia, be nige lamus di. Iou paile kis ra hena ira harkurai tane Moses, iesene ing iou ga kis nalam in ta dong ing di la kis ter ra hena kike

ra harkurai, io, iou git lolon hoke tikenong i kis ra hena ira harkurai tane Moses be nige lamus di bileng. ²¹ Ing iou ga kis nalam in ta di ing pa dile hatur kawase ira harkurai tane Moses, iou git lolon hoke tikenong paile hatur kawase kike ra harkurai, be nige lamus di. Iesene paile tutuno be iou paile hatur kawase ira harkurai tane God. Pata. Iou kis ra hena ra harkurai tane Krai s. ²² Ing iou ga kis nalam in ta di ing paile manga palai ira nudi lilik tano tahut ma no sana, io, iou git lolon hoke tikenong ta di be nige lamus di bileng. Ing iou kis nalam in ta ira mangana turadi so, iou la lolon haruat ma di. Iou la murmur ira humangana ngas bakut hobi, be nige petlaar be ni halon tari. ²³ Io, ma iou la gilgil um kakarek bakut hobi utano hinana tano tahut na hininaawas, waing nige kap no pinalau ta ira haridan ta ikino tahut na hininaawas.

²⁴ Hohaam, pa mu le palai uta ira ut na hinilo ing di la hililo harkiasias? Di bakut di la hililo, ma tikenong sene mon na kap no bilai na linge di tabar nong i lie ma ie. Io, i tahut be mu na hilo timaan um waing mu nage lie. ²⁵ Ma di bakut ing di lala ta ira mangana pinaus hobi, pa dile mur ira nudi sinisip ma sene di la walwalar ma ra but na baso be di nage manga tahut ta kakarek ra pinaus. Ma di gil um hobi ura kapkap no linge di tabar nong i lie ma ie, a balaparik nong na mahiawa ma ina pataam. Iesene dait gil hobi ura kapkap no linge nong na kis hathatikai. ²⁶ Io kaie, iou paile hilo hurhurbit. Pata. Iou la hililo takados. Ma iou pai lale harubu hoke tikenong i

tubul mahuo bia. ²⁷ Pata. Iou kure hadades no palatamaigu be na mur timaan ira nugu sinisip, be di nahula kap leise iou ma pa nigele lie um tano harkiasias. Maso. Di nahula kap leise iou namur ta ing iou te pir ter ira mes.

10

Ira linge ga hana tupas ira hintubu di ira Israel hoke ra hapupuo ta dait ura hakatom dait.

¹ Bar hinsaagu tane Krai, iou sip be mu na palai be ira hintubu dait, di bakut di ga hanana menapu tano bahuto ma di bakut di ga hana kutus nalamin tano Tes Dardaraan. ² Di bakut di ga kap baptais mekaia hono bahuto ma tano tes, i hinawas palai be di ira matanabar tane Moses. ³ Di bakut di ga en tike kapawena nian mon, a mangana nian mekaia hone God. ⁴ Ma di bakut di ga mame tike kapawena minamo mon, a mangana minamo mekaia hone God. Ikin i palai kinong di git mamu tano hot kis, a mangana hot mekaia hone God. Ma ikino hot kis, ne Krai mon ie. ⁵ Iesene God pai gale laro balik uta ari haleng sakit ta di. Ma ikin i palai kinong ira nudi turungan ga noh hurhurbit tano katano bia. ⁶ Ma kakarek ra linge ga hana tupas di hoke ra hapupuo ta dait ura hakatom dait be dait nahula sip ira sana linge hoke di ga gil. ⁷ Ma waak mu lotu tupas ira palimpuo hoke ari ta di, di ga gil. Hoke di ga pakat tano nianga tane God,

9:27 Rom 8:13; 13:14 **10:1** KBk 13:21-22; 14:22-29 **10:3**
 KBk 16:35 **10:4** KBk 17:6; Nam 20:11 **10:5** Nam 14:29-30
10:6 1 Korin 10:11; Nam 11:4,34 **10:7** KBk 32:6

“Ira matanabar di ga kis napu ura nian ma ura minamo, ma di ga taman tut um ura gilgil ra sana pinaus ma ira haine.” ⁸ Waak dait mur ra tintalen na hilawa hoke ari ta di, di ga gil. Io, ma tike bung mon, airuo sangahul ma itul na arip ta di ga mat. ⁹ Waak dait walwalar no Watong hoke ari ta di, di ga gil, ma ira si gom karet bing di. ¹⁰ Ma waak dait ngurungur hoke ari ta di, di ga gil, ma no angelo na haragawai gom haliare di.

¹¹ Karek ra linge ga hana tupas di hoke ra hapupuo na harakatom ta dait. Ma di ga pakat kakarek ura pirpir dait, dait ing no haphapatam ta ira pana bung ite hana tupas um dait. ¹² Io kaie, ing u lik be u tur dades ter, nu harbalaurai timaan be nuhula puko. ¹³ Ira mangana harwalar ing i hana tupas mu, i haruat mon ma ing i hana tupas ira turadi bakut. God na gil haruatne ira nuno nianga, kaie i tale be dait na so ira nudait nurnur tana. Pai nale bala ter tike harwalar be na tupas mu ing pa mu le petlaar be mu na tur dades ine. Pata. Ma ing be tike harwalar na hanawat ter ta mu, God na tagure no ngas be mu nage hana pas ie waing mu nage tale be mu na tur dades ra hena no harwalar.

Paile tale be tikenong na lala tano nian tano Watong, ma nong gar na tador bileng.

¹⁴ Io kaie, ira bilai na harwis, i tahut be mu na hilo pas no tintalen na lotu tupas ira palimpuo. ¹⁵ Iou iangianga tupas mu ing i bilai ter ira numu minminanes, be mu na nunure kilam ira nugu

nianga be i tahut be paile tahut. ¹⁶ A tutuno sakit, ing dait mamō ta ikino gingop nong dait tanga tahut tupas God utana, io, i ngan hoke be dait lala tano gingilaan tano de ne Krais. A tutuno bileng, ing dait pidik no beret ma dait en ie, dait lala tano gingilaan tano palatamaine Krais. ¹⁷ Tike kapawena beret mon, kaie dait ira haleng dait tike kapawena palatamai dait mon kinong dait bakut dait ian tikai ta ikinong tike kapawena beret.

¹⁸ Mu na lik leh ira matanabar na Israel. A tutuno sakit, dong ing di en ira uret ing di hartabar me, io, di lala tano gingilaan ta ikino hator na hartabar. ¹⁹ Ing be iou tange hobi mu lik be iou tange be a hartabar tupas tike palimpuo a tamat na linge ie, ma be tike palimpuo iat a dades na linge bileng ie? ²⁰ Pata, a linge bia mon. Iesene iou tange be di ing pa dile nurnur, di tamtabar ira tador, ma pata be God. Ma iou paile sip be mu na lala ta ira gingilaan ta ira tador. ²¹ Paile tale be mu na mamō tano gingop tano Watong ma tano gingop gar na tador bileng. Ma paile tale be mu na ian tano teol na nian tano Watong ma tano teol gar na tador bileng. ²² Ing be dait gil hobi dait na hatatik no ngalngaluan tano Watong kinong i sip be dait na lotu tupas sene mon ie. Hohaam, dait manga dades tana, kaie dait ge gil hobi?

Dait langalanga ter ura murmur ira nudait

10:16 Matiu 26:26-28 **10:17** Rom 12:5 **10:18** WkP 7:6
10:19 1 Korin 8:4 **10:20** Lo 32:17; Ninanaas 9:20 **10:21** 2
 Korin 6:15-16 **10:22** Lo 32:21

sinisip, iesene waak dait hatirih no lilik a nuno tike mes.

²³ Di tange be, “Aso ing dait sip be dait na gil, i takados be dait na gil.” Maso. Iesene ira linge bakut paile tale be na hatahutne mu. Di tange be aso ing di sip be di na gil, i takados be di na gil. Iesene ira linge bakut paile tale be na harahut.

²⁴ Waak tikenong i gilgil ira linge ing na harahut ie. Na gilgil ira linge ing na harahut ira mes.

²⁵⁻²⁶ I tahut be mu na en ta so ing di suhurane tano katano di la suhsuhurane ira uret kaia. Waak mu hatirih ira numu lilik be i takados be mu na en be pata, kinong “*tano Watong no ula hanuo ma ira linge bakut ila kis ter tana.*”

²⁷ Ing be tikenong paile nurnur i pike mu ura nian kaia ra nuno hala, ma mu sip be mu na hana, io, i tahut be mu na en ta so ing i palau mu me. Waak be mu hatirih no numu lilik be mu na ian be pata. ²⁸ Iesene be tikenong i tange ta mu be, “Di te hartabar tupas ira palimpuo ma kakarek ra uret,” io, waak mu ra enen. I tahut be mu na lilik uta nong i tange hobi ta mu. Ma waak mu en bileng kinong paile tahut be mu na hatirih no lilik ta tikenong. ²⁹ Iou paile ianga uta ira numu lilik. Pata. Iou ianga utano lilik gar ta no mes. Io kaie, ura biha no lilik ta tike mes na kure iou ta ira linge i tale be ni gil ma ing paile tahut be ni gil? ³⁰ Ing be iou tanga tahut tupas God uta ira linge iou en, ura biha di tange hgae iou uta kike ra linge iou te tanga tahut urie? ³¹ Io kaie, ing be mu na ian be mu

10:23 1 Korin 6:12

10:24 Rom 15:1-2

10:25-26 Sam 24:1

10:28 1 Korin 8:7

10:30 1 Timoti 4:4

10:31 Kolose 3:17

na mamu, ma ta so ing mu na gil, i tahut be mu na gil ie ura hatamat God. ³² Waak mu ra hatirih ira nilon ta di ira Iudeia ma di ing pa dile Iudeia, ma ira matanabar na lotu tane God bileng. ³³ I tahut be mu na lon hoke iou lon hobi. Iou mur no mangana nilon be ira matanabar bakut di na kalak ira nugu tintalen bakut. Iou paille lilik uta ira linge na hatahutne iou iat, iesene be ing na hatahutne ira matanabar bakut, waing di nage hatur kawase no haralon.

11

¹ Mu na mur ira nugu tintalen hoke iou la murmur Kraiss.

Ira takadoswana tintalen ta ira tunana ma ira haine ing di sasaring ma di ianga na tangetus.

² Io, ma iou pirlet mu kinong mu la liklik kawase iou ta ira linge bakut ma mu palim dit ira harausur ing iou ga ter hakari ukaia ho mu.

³ Ma iou sip be mu na madares be Kraiss no ulu di ira tunana, i pipilaina be no nudi lilie. Ma no tunana no uluno no haine, i pipilaina bileng be no nuno lilie. Ma hobi bileng God no ulune Kraiss. ⁴ Be ta tike tunana i sasaring be i ianga na tangetus ma i pulus ter no uluno, i bul hanapu no nuno lilie. ⁵ Ma be tike haine i sasaring be i ianga na tangetus ma paille pulus no uluno, i bul hanapu no nuno lilie. I haruat ma tike haine di te gar leise ira hine. ⁶ Ma ing be tike haine pai nale pulus no uluno hobi, i tahut be da gar leise ira hine. Ing be a linge na hirhir be da kut

10:32 Rom 14:13 **10:33** 1 Korin 9:20-22 **11:1** 1 Korin 4:16

11:3 Stt 3:16; Epepas 5:23

hakumkum ira hine be da gar leise, io, na tahut be no haine na pulus no uluno.

⁷ Waak tike tunana i pulus no uluno kinong aie no hapupuo tane God ma i hamanis no minamar tane God. Iesene tike haine i hamanis no minamar gar na tunana. ⁸ Ikin i palai kinong no tunana pai gale tahuat leh tano haine. Pata. No haine ga tahuat tano tunana. ⁹ Hobi bileng, God pai gale gil no tunana utano haine. Pata. Iga gil no haine utano tunana. ¹⁰ Io kaie, i tahut be tike haine na mon tike hakilang tano uluno ura hamanis be i kis ter ra harkurai. Ma ira angelo tike burwana bileng be tike haine na mon tike hakilang hobi.

¹¹ A tutuno, iesene tano nudi kinkinis tano Watong, no haine paile tale be na tange be paile supi ter no tunana ma no tunana bileng paile tale be na tange be paile supi ter no haine. ¹² Kinong urah, hoke no haine ga tahuat leh tano tunana, ma ira tunana, a haine i kaho di bileng. Iesene ira linge bakut di tahuat leh tane God. ¹³ Mu iat mu na lilik ta ikin be i takados ing be tike haine na sasaring tupas God ma paile pulus no uluno. ¹⁴ Ira nudait ninanaas ta ira turadi i hamanis be a linge na hirhir be i lawas no hine tike tunana. ¹⁵ Iesene i hamanis bileng be ing i lawas no hine tike haine, no minamar tana ikinong, kinong God te ter no lawas na hine tana hoke tike kaskaser. ¹⁶ Ing be nesi tikenong i ngurungur uta ikin, pata numem ta tike mes na mangana tintalen. Ma di ira matanabar na lotu tane God ta ira tamtaman pa dile mur bileng tike mes na tintalen.

Ing dait ura enen no nian tano Watong, i tahut be dait na lilik timaan uta ira nudait tintalen ing dait gil harbasiane ta dait be dait nahula kap ra harpadano.

¹⁷ Io, ma ta kakarek ra linge iou ura hausur mu ine, pa nile let mu kinong ta ira numu kis hulungai pa mu le gil ira bilai. Pata. Mu gil ira tintalen na haragawai. ¹⁸ Ma no luaina linge iou ura tangtange ie, aie horek, be iou te ser leh be ing mu la hananawat hulungan ura lotu, a mon harpaleng la kis ter nalamın ta mu. Ma a haleng na linge iou te hadade iou lik be i tutuno. ¹⁹ (Tutuno sakit, a mon tuntunur na harpaleng na hanawat nalamın ta mu ura hamanis be nesı ta mu ing God i nes kilam be i tahut.) ²⁰ Ma ing mu hanawat hulungan ta ira numu kis hulungai, pata be no nian tano Watong ikinong ing mu ian tana. ²¹ Kinong urah, ing mu iaiaan, tiketike iat i dades be na huna en ira ana nian ma pai nale kis kawase ira mes. Tikenong kanaia i taburungan ter baak ma tike mes te talau um ma no minamo. ²² Hohaam, pata ta ngasia mu be mu na ian ma mu na mamokaia? Mu sip be mu na lik hanapu no kis hulungai ta ira matanabar na lotu tane God? Ma mu sip be mu na hahirhir di ira maris? Iou ni tange hohaam ta mu? I takados be ni let mu uta ikin ra tintalen? Pata tutuno iat, pa nile let mu.

²³⁻²⁴ Iou tange be pa nile let mu hobi kinong no harausur iou ga ter ta mu iou ga kap leh tano Watong ma i horek, be tano bung iat di ga harus ise no Watong Jisas, ga tatik leh no beret,

igom tanga tahut urie, iga pidik ie, ma iga tange be, “Ikin no tamaigu uta mu. Mu na gil hobi ura liklik kawase iou.” ²⁵ Hoke iat mon bileng, menamur tano nian, iga tatik leh no gingop na wain ma iga tange be, “Ikin ra gingop na wain i haruat mano degu nong na hatutuno no sigar kunubus metuma hone God. Ma ing mu na mame ie, mu na gil hobi ura liklik kawase iou.” ²⁶ Hokakarek, ta ira pana bakut ing mu na en ikin ra beret ma mu na mame ira wain ta ikin ra gingop, mu na hininaawas utano minat tano Watong tuk ter be na hanawat.

²⁷ Io kaie, nesi tikenong i en no beret tano Watong ma i mame ira nuno wain tano gingop ma paile mur ira tintalen i takados ta kakarek ra nian ma ra minamo, io, i hoke be ite gil hgae no tamaine ma no dena no Watong. ²⁸ Iesene i tahut be tiketike na lilik ta ira nuno tintalen hobi be i bilai be pata, menalalie ing be na en no beret ma ina mammo tano gingop na wain. ²⁹ Kinong urah, nesi tikenong i ian ma i mammo ma paile lilik be a mangana linge so no palatamaine Krai, na kap ra harpadano ing i ian ma i mammo hobi. ³⁰ Ma ikinong no burwana be a haleng nalamina ta mu di maset ma pata um a nudi ta dades, ma ari bileng di te mat. ³¹ Iesene be dait gor huna lilik ta ira nudait tintalen, dait pai gorle kap ra harpadano. ³² Ing no Watong i hapadano dait ira nuno harpadano i hausur dait waing God pai nale kure hgae dait tikai ma no ula hanuo.

³³ Io kaie, bar hinsaagu tane Krai, ing mu

hanawat hulungan ura nian hobi, i tahut be mu na kis kawase harbasiane mu. ³⁴ Ing be tikenong i taburungan, i tahut be na ian kaia ra ngasiana waing mu nahula kap ra harpadano ing mu hanawat hulungan.

Io, ma ing ni hanawat um, iou ni hatakadosne kike ra mes na linge nalamn ta mu.

12

No kapawena Halhaaliena Tanuo i ter ira matahu hartabar.

¹ Io, bar hinsaagu tane Kraiss, iou sip be mu na palai uta ira hartabar mekaia hono Halhaaliena Tanuo. ² Mu nunure be tano pana bung pa mu gale nurnur baak, di git lamlamus harara mu ta ira humangana ngas ura lolotu tupas ira palimpuo ing pa dile tale be di na ianga. ³ Io kaie, iou hapalaine ta mu be no Halhaaliena Tanuo pai nale gil tikenong be na manga tange hage Jisas. Ma tikenong paile tale be na tange, "Jisas, aie no Watong," ing be no Halhaaliena Tanuo paile lie ie be na tange hobi.

⁴ Ma ari humangana hartabar kanaia iesene tike kapawena Halhaaliena Tanuo mon. ⁵ Ari matahu pinapalim na harharahut iesene tike kapawena Watong mon. ⁶ Ari matahu dades ura gilgil ira linge, iesene tike kapawena God mon nong ila gilgil bakut kike ra linge nalamn ta ira turadi bakut.

⁷ Ma ne God la hamanis ta di tiketike be no Halhaaliena Tanuo i gil ira nuno gingilaan

nalamin ta di ura harahut di bakut. ⁸ No Tanuo i tabar tikenong ma ra hininaawas na minanes. Ma ikino Tanuo iat bileng i tabar tike mes ma ra hininaawas na harapalai. ⁹ Ma ikino Tanuo iat bileng i ter no nurnur ta tike mes. Ma ikino kapawena Tanuo i tabar tike mes ma ira mangana hartabar ura halangalanga ira minaset. ¹⁰ Na tabar tike mes ma ira dades ura gilgil ira tamat na gingilaan na kinarup. Taitus tike mes na ter ra nianga gar na tangetus. Ma ta tike mes na ter ra hartabar na nesnes kilam nianga ing na nunure be ikino nianga i hanawat mekaia hono Halhaaliena Tanuo be pata. Ma ta tike mes na ter ra hartabar na nianga ma ira mes na mangana nianga. Ma ta tike mes na ter ra hartabar na pinapales uta kike ra mangana nianga. ¹¹ Iesene tike kapawena Halhaaliena Tanuo mon i gilgil kakarek ra linge bakut. Ma ila palpalau harbasiane tiketike hoke i sip be na palau di hobi.

Dait ira katkatano tano palatamaine Krai.

¹² No palatamaine no turadi tike kapawena linge mon, iesene a haleng na katkatano balik tana. I tutuno be i haleng ira nuno katano iesene kike ra sumsubana di gil tike palatamaine mon. Ma i hobi bileng tane Krai. ¹³ Ma hokakarek dait ga kap ra baptais tano Tanuo waing dait nage kis naramon ta tike palatamaine ta tikenong mon. Pata ta linge be dait a Iudeia be a Grik be a tultule be dait paille tultule. God ga hamamo dait ma tike kapawena Tanuo mon be dait na mammo tana.

¹⁴ Pata be tike katano sene mon tano palatamaine no turadi. A haleng na katkatano di kis tana. ¹⁵ Ing be no kakine na tange be, “Iou pata be a lumana, kaie iou paile katano tano palatamaine,” io, ikinong paile tike burwana be da nes ie be aie pata be tike katano tano palatamaine. ¹⁶ Ma ing be no talingana na tange be, “Iou pata be no matana, kaie iou paile katano tano palatamaine,” io, ikinong pata be tike burwana be da nes ie be aie paile tike katano tano palatamaine bileng. ¹⁷ Ing be no kudulena palatamaine no turadi gor tike matana sene mon, igor la hadado hohaam? Ma be no kudulena palatamaine gor talingana sene mon, igor la huhurane ira linge hohaam? ¹⁸ Iesene God te bul timaan balik ira katkatano bakut tano palatamainari hoke i sip be na gil hobi tana. ¹⁹ Ing be kike ra katkatano di gor tike kudulena katano mon, paile tale be di na gil no palatamaine. ²⁰ Iesene i tutuno balik be haleng sakit ira katkatano ma sene tike kapawena palatamaine mon.

²¹ Ma paile tale be no matana na tange tano lumana be, “Iou paile supi ter ugo,” ma be no uluno na tange bileng tano kakine hobi. ²² Iesene kike ra katkatano tano palatamaine ing di lik be paile dades, no palatamainari i manga supi ter balik. ²³ Ma ira katkatano ing dait nes be paile manga bilai, kakarek balik dait manga ru. Ma ira hirhiruana katano, dait halaulawa bat. ²⁴ Iesene ira katano i bilai be da nes, dait paile manga nagarane. Ma ne God te bul tikane ira katkatano tano palatamainari ma ite ter ra

tamat na kinkinis na urur ta ira katano ing dait lik be dait pai nale manga ru. ²⁵ Ma ite gil hobi waing nahula mon kinkinis na harpaleng nalamin tano palatamainari ma sene be ira katkatano di na ter tike kapawena mangana harharahut harbasie ta di bakut. ²⁶ Ma be tike katano i kap ra ngunngutaan, di ira katkatano bakut di kap bileng ikinong ra ngunngutaan. Ma be di hatamat tike katano, ira katkatano bakut di laro tikai ma ie.

²⁷ Ma mu um, mu no palatamaine Krais. Ma mu bakut tiketike mu ira katkatano harbasie tana. ²⁸ Ma tuma naramon ta ira matanabar na lotu God te bul timaan ter ira katkatano. Io, no luaina, no kinkinis na apostolo, no airuo, no kinkinis na ut na tangetus, ma no aitul tana, no kinkinis na tena harausur. Ma namur ta kakarek ite tibe be ari di na gil ra tamat na gingilaan na kinarup ma be tari di na kap ira mangana hartabar ura halangalanga ira minaset. I tibe bileng be ari ura harharahut, ma ari ura hatakadosne ira pinapalim ta ira matanabar ma ra bilai na minminanes, ma ari ura nianga ta ira mes na mangana nianga. ²⁹ Hohaam, di bakut di ira apostolo? Di bakut di ira tangetus? Di bakut di ira tena harausur? Di bakut di gil ira tamat na gingilaan na kinarup? ³⁰ Di bakut di hatur kawase ira mangana hartabar ura halangalanga ira minaset? Di bakut di ianga ma ira mes na mangana nianga? Di bakut di pales kike ra mangana nianga? Pata! ³¹ Iesene i tahut be mu na manga sip be mu na kap ira hartabar ing di

manga tamat.

Ma iou ni hamanis um ta mu tike ngas nong i bilai sakit.

13

Ira hartabar na tanuo ing dait hatur kawase, a linge bia bakut ing be dait paile harmarsai.

¹ Ing be iou iangianga ma ira mes na mangana nianga ta ira turadi ma ta ira angelo bileng, ma sene be iou paile harmarsai, io, iou haruat ma tike lalit i haraba bia, be ho tike hik i taram bia. ² Ing be iou hatur kawase no hartabar na nianga gar na tangetus ma iou tale be ni palai ta ira linge bakut i susuhai ma i manga tamat no nugu minanes, ma iou hatur kawase a mangana nurnur i tale be na hakari ira uladih, iesene be iou paile harmarsai, a linge bia mon iou. ³ Ing be iou ter bakut leise ira nugu bunbulaan ter ta ira maris, ma be iou bala leh ira turadi be di na tun no palatamaigu, iesene be iou paile harmarsai, pai nale hatahutne iou ta dahine.

⁴ No tintalen na harmarsai, a bala malum ma i gil ira tahut. Paile nes kalak ira kinkinis gar na mes, paile sa butbut, ma paile hatamat habaling ie. ⁵ Paile mur ra pusukana tintalen, paile lilik uta ira linge ing na hatahutne sene mon ie, paile ngalngaluan haiah, ma paile lik kawase ira sasana di gil ter tana. ⁶ No tintalen na harmarsai paile laro ta ira sasana iesene i laro pane ira tutuno. ⁷ Pai nale basomah. Ila nurnur hathatikai, ila dades ter no nuno lilik uta ira linge

na hanawat baak, ma ila tur dades hathatikai ra hena ira tirih.

⁸ No tintalen na harmarsai pai nale puko. Iesene be a mon hartabar na nianga na tangetus, na panim leh. Be a hartabar na nianga ta ira mes na mangana nianga, na pataam. Ma be a hartabar na hininaawas harapalai, na panim leh bileng. ⁹ Ikin i palai kinong dait nunure ari katano mon ta ira linge bakut ma dait ianga na tangetus uta ari linge sene mon bileng. ¹⁰ Iesene be no haphapatam na hanawat, kakarek ra linge ing di papalim ma ra katano mon, di na panim leh. ¹¹ Ing iou ga bulu siksik iou ga iangianga hoke ira not no bulu, ma iou ga lilik hoke ra not no bulu ma iou ga minanes pane ira linge hoke ra not no bulu. Ing be iou te turadi um iou bul leise ira tintalen na bana u namurugu. ¹² Karek dait nanaas hoke tike tirtirewa i nanaas boboh. Iesene namur dait na harnasnaas. Ma kakarek iou nunure a dahine mon. Ma namur iou ni nunure ira linge bakut hoke God la nunure timaan ter iou.

¹³ Io, ma kakarek ra itul a linge duhat la kis ter: a nurnur, a dades na lilik uta ira linge be na hanawat baak, ma a harmarsai. Iesene no harmarsai i tamat sakit ta duhat bakut.

14

Ing be tikenong i ianga na tangetus nalamin ta ira matanabar na lotu, ma ira turadi pa dile tale be di na hadade kilam ira nuno nianga, io, paile harahut di.

¹ Mu na murmur no tintalen na harmarsai. Ma i tahut bileng be mu na sip ira hartabar mekaia hono Halhaaliena Tanuo. Iesene i tahut be mu na manga sip no hartabar na nianga na tangetus. ² Iou tange hobi kinong be ta nong i ianga ma no hartabar na mes na mangana nianga, paile iangianga ter ta ira turadi. Pata. I iangianga tupas God. Pata tikenong paile hadade kilam. Iesene ma no dades tano Halhaaliena Tanuo i tange ira linge i susuhai. ³ Iesene nong i ianga na tangetus i iangianga ter ta ira turadi ura hadades di ma ura haragat di ma ura habalaraan di. ⁴ Nong i ianga ma no hartabar na mes na mangana nianga i hadades habaling ie. Iesene nong i ianga na tangetus i hadades di ira matanabar na lotu. ⁵ Iou sip be igor tale mu be mu bakut mu na iangianga ma no hartabar na mes na mangana nianga. Iesene iou manga sip be igor tale be mu na ianga na tangetus. Nong i ianga na tangetus i tamat ta dur ma nong i ianga ma ra mes na mangana nianga. Iesene be nong i ianga ma ra mes na mangana nianga na pales no nuno nianga waing inage hadades ira matanabar na lotu, io, dur haruat ma nong i ianga na tangetus.

⁶ Io, bar hinsaagu tane Kraiss, be ni hana tupas mu ma ni me ianga ma ra mes na mangana nianga iou gil ra tahut hohaam ta mu ing be iou paile hapuasne ira linge i susuhai be iou paile ter ra hininaawas harapalai be iou paile ianga na tangetus ma be iou paile ter ra harausur? ⁷ Ma hobi bileng ta ira linge ing pata ta nilon ta di ma

a mon inga di hoke ra tulaal be a harp. I tale hohaam be tikenong na hadade kilam ira inga dur ing be dur paile mur timaan no kaungana tike ninge? ⁸ Ma ing be no hik paile tato timaan, nesi um na hanawat ura hinarubu? ⁹ Hobi bileng ta mu. Ing be pa mu le ianga ma ra mangana nianga i tale be da hadade kilam, i tale hohaam be tikenong na palai be aso ing mu tangtange? Na hoke be mu haianga mahuo. ¹⁰ I nanaas be a haleng sakit ira matahu nianga tano ula hanuo. Ma di bakut, di la hapuasne ira lilik ta ira turadi. ¹¹ Iesene be iou paile hadade kilam no nianga tikenong i tangtange ie, iou ni nunure kilam be a mes ie, ma ina nunure kilam iou be a mes iou. ¹² Ma hobi bileng nalam in ta mu. Mu manga sip be mu na hatur kawase ira hartabar tano Halhaaliena Tanuo. Io kaie, i tahut be mu na walar be mu na hatur kawase ira mangana hartabar ing na manga hadades ira matanabar na lotu.

¹³ Ma ikinong no burwana be ing nesi tikenong i iangianga ma ra mes na nianga i tahut be na sasaring utano hartabar be inage tale ie be na pales bileng no nuno nianga. ¹⁴ Iou tange hobi kinong be ing iou sasaring ma ra mes na nianga, no tanuagu i sasaring ma sene no nugu lilik paile gil tike linge. ¹⁵ Io, ni biha um? Iou ni sasaring ma no tanuagu iesene i tahut be ni palai ma no nugu lilik bileng uta ira linge iou sasaring urie. Iou ni inge ma no tanuagu iesene i tahut be ni palai ma no nugu lilik bileng uta ira linge iou inge urie. ¹⁶ Ma sene be u tanga tahut utuma hone God ma no tanuam sene mon,

i tale hohaam balik be tikenong ta di ing pa dile palai na tanga 'Amen' tano num sinsaring? Pai nale tale ie kinong paile nunure be aso ing u tangtange. ¹⁷ A tutuno be no num sinsaring i tahut iesene paile hadades no mes na turadi.

¹⁸ Iou tanga tahut tupas God be ta dait bakut iou no turadi nong e la manga iangianga ma ra mes na mangana nianga. ¹⁹ Iesene nalamina ta ira matanabar na lotu iou sip be ni tange ra liman na katano nianga ing i tale be da hadade kilam, ma waak um be iou tange ra sangahul na arip na katano nianga ma ra mes na mangana nianga.

²⁰ Bar hinsaagu tane Kraisa, waak mu lilik hoke ira not no bulu. Taitus ira sana tintalen i tahut be mu na tatalen hoke ra bana iesene ta ira numu lilik mu na ngan hoke ira tamat na turadi. ²¹ Ira harkurai tane God ing di ga pakat i tange be no Watong i tange horek:

“Iou ni haianga ikin ra matanabar ma ra niangagar na mes na turadi.

Iou ni haianga di ma ira ho di ira turadi me tapa. A linge bia be ni haianga di hobi, pa di nale taram iou.”

²² Hokakarek, no hartabar na nianga ta ira mes na mangana nianga a hakilang ie ter ta di ing pa dile nurnur, ma pata be a hakilang ie tupas dong ing di nurnur ter. Iesene no hartabar na nianga na tangetus a hakilang ie ter ta dong ing di nurnur, ma pata be a hakilang ie tupas di ing pa dile nurnur. ²³ Io kaie, be ira matanabar na lotu bakut di hanawat hulungan ma ira turadi

bakut di ianga ma ra mes na mangana nianga ma be ari ing pa dile manga palai ta ira numu gingilaan be ari tabuna nurnur di na lala, tutuno sakit di na tange be mu iangianga hoke ra ba. ²⁴ Iesene be tike tabuna nurnur, be tikenong nong paile manga palai ta ira numu mangana gingilaan i lala ma ira turadi bakut di iangianga na tangetus, io, na hadade di bakut ma ina palai be a ut na sana ie ma di bakut di na nunure kilam ie be a mangana turadi so ie. ²⁵ Ma ira linge i manga susuhai tuma naramon tano tingana na hanawat palai. Io kaie, na tudu napu ma ina lotu tupas God ma ina tange be, "Tutuno sakit, God i kis nalam in ta mu!"

Ing ira matanabar na lotu di hanawat hulungan, waak di ianga harburungburung. Di na mur tike bilai na harmur na nianga.

²⁶ Io, ma dait na biha um ta kakarek iou te tange? Ing be mu na hanawat hulungan, i tahut be tikenong na ter tike ninge, tike mes na ter ra harausur, tike mes na ter ra nianga ura hapuasne ira linge i susuhai, tike mes na ianga ma ra mes na mangana nianga, ma tike mes na pales no nianga. Taitus ira linge bakut ing mu na gil, i tahut be mu na gil ura hadades ira matanabar na lotu. ²⁷ Ing be mu ura nianga ma ra mes na mangana nianga, i tale be airuo be aitul duhat na ianga. Iesene pai nale lake be aitul. Ma duhat na ianga tiketike, tikenong na lie ma tike mes na mur. Ma tike tamat na linge, be duhat sip be duhat na ianga, i tahut be tikenong na pales ira

nuduhat nianga. ²⁸ Ma be pata tari ura palpales ira nianga, i tahut be nong i ura nianga na kis matien nalam in ta ira matanabar na lotu ma ina haianga God tuma naramon tano tingana iat.

²⁹ Ma i tahut be airuo be aitul duhat na ianga na tangetus, ma ira mes di na nes kilam ira nuduhat nianga be i tutuno be pata. ³⁰ Ma be God i ter ra nianga puasa ta tikenong ing i kis ter, io, no turadi nong i hun a ianga na hapatam no nuno nianga.

³¹ I tahut be mu na gil hobi kinong i tale mu bakut be mu na ianga na tangetus, tikenong na lie ma tikenong na mur leh ie. Ma mu na ianga na tangetus hobi waing ira turadi bakut di na kap ra harausur ma ra nianga na harharagat.

³² Ma dong ing di ianga na tangetus di haruat be di na kure timaan no nudi hartabar na nianga na tangetus. ³³ Ma i tale be di na gil hobi kinong God paile tike mangana god nong i ter ra haraba bia. Pata. I ter ra malum. Ma ila gilgil hobi nalam in ta ira nuno matanabar na lotu ta ira tamtaman bakut.

³⁴ Be ira matanabar na lotu di hanawat hulungan i tahut be ira haine di na kis matien kinong paile takados be di na ianga. Iesene i tahut be di na bul hanapu habaling di hoke no harkurai tane Moses i tange. ³⁵ Be di sip be di na palai uta tike linge, i tahut be di na tiri ira nudi tunana kaia ta ira ngasia di, kinong a linge na hirhir be tike haine na ianga kaia nalam in tano kis hulungai ta ira matanabar na lotu.

³⁶ Hohaam, no nianga tane God ga hanawat mekaia ho mu? Be mu lik be ikino nianga

ga hana tupas mu sene mon? ³⁷ Ing be nesi tikenong i lik be aie tike ut na tangetus be aie tike turadi tano Halhaaliena Tanuo, i tahut be na nes kilam be kakarek ra linge iou pakpakat tupas mu, a harkurai tano Watong ie. ³⁸ Iesene ing be tikenong paile nes kilam ikin hobi, pa dale lik leh ie.

³⁹ Io kaie, bar hinsaagu tane Kraiss, i tahut be mu na manga sip be mu na ianga na tangetus, ma waak mu tigel tikenong be na ianga ma ra mes na mangana nianga. ⁴⁰ Iesene i tahut be mu na mur tike takadoswana ngas ma ra bilai na harmur ta ira linge bakut mu gil.

15

No minat ma no tuntunut hut tane Kraiss no surno tano tahut na hininaawas.

¹ Io, bar hinsaagu tane Kraiss iou sip be ni halilik mu tano tahut na hininaawas iou ga harpir ter ta mu ma ie. Ma ikino tahut na hininaawas iat nong mu ga kap usurane ma mu te tur ter tana. ² Ma ta ikin ra tahut na hininaawas God i halon mu ing be mu palim dit ira nianga iou ga pir ter ta mu. Ing be pata, mu te nurnur bia.

³⁻⁵ Hokakarek, ikino nong di ga ter ie tagu, iou ter bileng ie ta mu. Ma ikinong i manga tamat sakit, be Kraiss ga mat uta ira nudait sana tintalen hoke no nianga tane God di ga pakat ie i tange hobi, ma be di ga halala ie tano midi, ma be God ga hatut habaling ie tano aitul a bung

hoke no nianga tane God di ga pakat ie i tange hobi bileng, ma be iga harapuaasa ter tane Pita ma namur ta ira sangahul ma iruo na apostolo. ⁶ Namur ta kikek iga harapuaasa ter ta ira hinsaa dait tane Kraais, ira nudi winawas i lake ra liman na maar. A haleng sakit ta di, di lon baak katiak ma sene be ari di te mat. ⁷ Io, namur bileng iga harapuaasa ter tane Jemes, ma namur um ta di bakut ira apostolo.

⁸ Ma namur ta di bakut iga harapuaasa ter tagu, iou hoke tike hana bulu di ga kaho kaboh. ⁹ Ma i tale be ni tange hobi kinong iou no hansiksik ta ira kaba apostolo ma paile haruat tutuno iat be da kilam iou be tike apostolo kinong iou ga haragawai ta ira matanabar na lotu tane God. ¹⁰ Ma sene God ga tabar bia mon iou ma no nuno harmarsai, kaie a mangana turadi iat mon iou hobi. Ma no nuno harmarsai pai gale tupas bia iou. Pata. Iou ga manga papalim dades ta di bakut, iesene pata be iou, no harmarsai nong God ga tabar bia mon iou ma ie ga papalim hobi. ¹¹ Io kaie, be iou be di, mem bakut mem la harpir ma ikin ra hininaawas iat. Ma ikino nong mu ga nurnur tana.

No tuntunut hut tane Kraais i hamanis be ira minat bileng, di na tut hut baling.

¹² Iesene ing be mem la harpir be God ga hatut habaling Kraais sukun ra minat, i tale hohaam be ari ta mu di na tange be pata ta tuntunut hut baling? ¹³ Be ing i tutuno be pata ta tuntunut

hut baling sukun ra minat, io, Krai bileng um pai gale tut hut baling. ¹⁴ Ma ing be God pai gale hatut habaling Krai, ira numem harpir um a linge bia mon ma ira numu nurnur ite linge bia bileng. ¹⁵ Ma be i tutuno hobi be pata ta tuntunut hut baling ta ira minat, tike linge i tamat bileng ta ikinong, ma i horek, be ite tur palai be mem te harakale utane God kinong mem te hinawas be God ga hatut Krai sukun ra minat. Iesene ing be pai nale hatut habaling ira minat, io, a tutuno be pai gale hatut Krai. ¹⁶ Ikin i palai kinong be ing ira minat pai nale tut hut baling, io, Krai bileng pai gale tut hut baling. ¹⁷ Ma ing be God pai gale hatut habaling Krai, ira numu nurnur a linge bia. Ma mu kis ter iat baak ta ira numu sana tintalen. ¹⁸ Ma be i tutuno hobi, dong ing di te mat naramon tano nudi kinkinis tane Krai, di te hiruo um. ¹⁹ Ing be dait te nanahe ma ra nurnur tane Krai uta ikin ra nilon kira napu sene mon, io, a maris dait ta ira turadi bakut.

²⁰ Iesene i tutuno iat be God ga hatut habaling Krai sukun ra minat ma be Krai no luaina nong i hatutuno be di ira mes na minat di na tut hut baling. ²¹ Ma i palai hobi kinong no tintalen na minat ga hanawat, i burwana tike turadi mon, kaie no tuntunut hut sukun ra minat i hanawat bileng tike turadi mon. ²² Hokakarek, ira turadi bakut tano nudi kinkinis tane Adam, di mat. Hobi bileng di bakut tano nudi kinkinis tane Krai, di na lon huat baling. ²³ Iesene tiketike na lon huat baling haruat tano nuno pana bung iat. Krai no luaina ta di bakut. Namur, be Krai na

hanawat, di ira nuno, di na lon huat. ²⁴ Namur um no haphapatam na hanawat ma ta ikino pana bung Kraiss na ter ira linge tano nuno kingdom ter tane God no Tamana. Ma ne Kraiss na gil hobi ing ite paas hasur di bakut ing di te kap ra kinkinis na harkurai, di ira ut na harbalaurai, ma di ira mes na dades na lilie bileng. ²⁵ Na ngan hobi kinong a tutuno sakit Kraiss na kap no nuno kinkinis na harkurai tuk ter be na bul hanapu ira nuno ebar menapu ta ira lapara kakine. ²⁶ Ma no haphapatam ta ira nuno ebar ing di na hiruo hobi, no tintalen na minat. ²⁷ Ma i palai be na ngan hobi kinong hoke no nianga tane God di ga pakat ie i tange be, *"Ite bul hasur ira linge bakut menapu ta ira lapara kakine."* Ma be i tange be ira linge bakut ite bul menapu ta ira lapara kakine, i palai be no pipilaina paile kaser bileng God, aie iat nong ga bul ira linge bakut menapu tane Kraiss. ²⁸ Ma be God te gil kakarek ra linge bakut, namur um no Natine na kis ra hena ikino nong ga bul ira linge bakut menapu tana. Ma ina ngan hobi waing God nage harkurai ta ira linge bakut.

²⁹ Ma be i tutuno be pata ta tuntunut hut baling, dong ing di kap ira baptais uta di ira minat, di na biha um? Ing be God pai nale hatut habaling iat um ira minat, ura biha ira matanabar di na kap baptais uta di ira minat? ³⁰ Ma mem bileng, ura biha be mem na kanan be mem na harsomane haitne ira harubaal? ³¹ Bar hinsaagu tane Kraiss, i hutate be ni hiruo ta ira

15:25 Matiu 22:44

15:26 Ninanaas 20:14

15:27 Sam 8:6

15:30 Rom 8:36

kaba bungbung bakut. Iou sasalim be i tutuno. Be ing i tutuno be iou latlaat uta mu naramon tane Krai Jisas no nudait Watong, iou sasalim be i tutuno bileng be i hutate be ni hiruo hobi. ³² Ing be iou mur ra mangana lilik ta ira turadi mon mekira tano ula hanuo ma iou ga harubu ma dong ing di hoke ira dades na raaia kira Epesas, i hatahutne iou hohaam? Ing be God pai nale hatut ira minat, *“i tahut be dait na ian ma dait na mamu kinong maraan dait na mat.”* ³³ Waak be tikenong na lamus harara mu. Hoke di tange, *“Ing be mu na harwis ma ira ut na sana, di na hgae ira numu tahut na tintalen.”* ³⁴ Mu na kap habaling ra palai na lilik hoke i takados be mu na gil hobi. Waak um mu gilgil ira sana. Iou tange hobi kinong ari ta mu pa dile nunure tutuno iat God. Ma iou tange hobi bileng ura hahirhir mu.

Ira palatamai dait na tut hut baling hohaam?

³⁵ Iesene tikenong na tiri be, *“I tale hohaam be ira minat di na tut hut baling? A mangana tamai di hohaam ing di na tut hut baling me?”* ³⁶ U ianga hoke ra ba! Be u bus tike pat na dahe tano pu ma be paile mat baak pai nale kubur hut. ³⁷ Ma be u la bubus, u bus no pat na dahe mon, hoke tike pat na wit be tike mes na linge. Paule bus no mangana tamaine nong na tahuat namur. ³⁸ Iesene God i ter tana no mangana tamaine i sip be na ter ie tana. Ma i ter tike mangana tamaine ta ira mangana patna tiketike. ³⁹ Ira tamainari bakut paile tike mangaan mon. Tike mangana tamai di ira turadi, a mes na mangana

tamai di ira wawaguei, a mes iat ira mon ma a mes iat ira aen. ⁴⁰ Ira linge tuma ra mawe a mon tamai di ma ing mekira ra pu a mon tamai di bileng. Iesene tike mangana minamar ta ira tamai di ira linge tuma ra mawe ma tike mes na mangana minamar ta ira tamai di ira linge mekira ra pu. ⁴¹ Tike mangana minamar tano kasasa, tike mes tano teka, ma a mes ta ira tiding. Ma ira minamar ta ira tiding i mes harbasie tiketike.

⁴² Na ngan hobi bileng tano tuntunut hut baling ta ira minat. No tamaine nong di bus ie na marato. Iesene be na tut hut baling, paile tale be na marato. ⁴³ Ing di bus ie a linge na mikmikiane. Ma ing i tut hut, a mon minamar tana. Ing di bus ie a tabaleswana ie. Ma ing i tut hut, a mon dades tana. ⁴⁴ Ing di bus ie a mangana tamainari mekira napu. Ma ing i tut hut, a mangana tamainari tano Halhaaliena Tanuo. Ma ing be a mon mangana tamainari mekira napu, io, a mon mangana tamainari bileng tano Halhaaliena Tanuo. ⁴⁵ Hokakarek, di ga pakat tano nianga tane God be, “No luaina turadi Adam, God ga hakisi be a lilona ie mekira napu.” No mes na Adam, no haphapatam, nong i ter ra nilon ma no Tanuo. ⁴⁶ Nong tano Tanuo paile huna hanawat, iesene be nong mekira napu, ma namur um, nong tano Tanuo. ⁴⁷ No luaina turadi di ga gil ie ma ra kabus, kaie a gar na pu ie. No iruo na turadi metuma tano mawe ie. ⁴⁸ Di ing tano pu, di haruat ma ikinong

tano pu. Ma di ing tano mawe, di haruat ma ikinong metuma tano mawe. ⁴⁹ Dait te tatalen hoke ikinong tano pu, kaie i tahut be dait na tatalen bileng hoke ikinong metuma tano mawe.

⁵⁰ Ma no ngas utano linge iou tangtange ta mu, aie horek, be ikin ra mangana tamai dait a uret ma ra de i kis tana paile tale be na salo tano kingdom tane God. Hobi bileng, nong na marato pai nale salo tano katano be pata ta marato na linge kaia. ⁵¹⁻⁵² Mu hadado baak! Iou hinawase mu ta tike linge nong ga susuhai menalalie ma ite hanawat palai kakarek, be dait bakut pa dait nale mat iesene tano haphapatam ta ira pana bung ing no tahur na ianga dait na kikios haiah sakit hoke tikenong i hapula mata. No tahur na ianga hobi ma ne God na hatut ira minat ma paile tale be di na marato um. Ma dait, dait na kikios. ⁵³ Na ngan hobi kinong God te kure be nong ila marmarato na kikios ma pai nale tale um be na marato, ma nong i tale be na mat na kikios ma pai nale tale um be na mat. ⁵⁴ Ma tano pana bung be nong i marmarato na kikios ter ta nong paile tale be na marato ma no minat na kikios ter ta nong paile tale be na mat, io, no nianga tane God di ga pakat ie na hanawat tutuno horek be, "*God ga hgae hababane no tintalen na minat ing iga paas hasur ie.*"

⁵⁵ "Awei ra minat, i ham um no num baso ura papaas hasur ira num ebar?"

Ma i ham um no num dades ura harding?"

⁵⁶ No harding tano minat, ira sana tintalen. Ma be di bul ra harkurai, io, kike ra harkurai i ter ra dades ta ira sana tintalen. ⁵⁷ Iesene dait na tanga tahut tupas God. Tano nudait Watong Jisas Krai, God te ter ra baso ta dait be na tale dait ura papaas hasur ikin ra nudait ebar.

⁵⁸ Io kaie, bar bilai na hinsaagu tane Krai, i tahut be mu na tur dades ma waak ta tike linge i hamagile mu. Mu na ter hakudulena haitne mu tano pinapalim tano Watong kinong mu nunure be pa mu le papalim bia tupas no Watong.

16

Di na bul hulungan ira nudi barbarat hohaam, uta di ira matanabar na lotu ruma Ierusalem.

¹ Io, ma iou ura nianga utano numu bulbul hulungan ira barbarat uta ira matanabar tus tane God. Mu na gil hoke iou ga tange ta ira matanabar na lotu rusu Galesia be di na gil. ² Ira Sade tiketike mu na bulbul leise ta barbarat haruat ma ira numu kalkalat, mu nahula supi be mu na bul hulungan tano pana bung be ni hanawat. ³ Ma be iou te hana tupas mu iou ni pakat ta hininaawas palai ma iou ni ter ta ira turadi ing mu na gilamis. Ma iou ni tule di tikai ma ira pakpakat be di na kap no numu hartabar utuma Ierusalem. ⁴ Ma ing be i takados ter mon be iou ni hana bileng, io, di na tikai ma iou.

Pol ga hinawas palai utano nuno sinisip be na hana tupas ira Korin, ma uta ira hinana tane Timoti ma ne Apolos bileng.

⁵ Ma be iou te hana sakit no katano Masedonia iou ni hana tupas mu. Ma iou tange hobi kinong a tutuno be iou ni hana utusu Masedonia. ⁶ Ma iou lik be i tale dak be ni kis halis dahine kaia ho mu, be iou ni kis hasakitne leise no tinohon na labur kaia. Io kaie, mu nage harahut iou tano nugu hinana be ing iou hanana uha. ⁷ Iou paille kanan be ni nes mu kakarek ma ni kis basie te mon ma ni hana harsakit. Pata. Iou manga sip be ni kis lawas baak ma mu ing be no Watong na bala ter iou. ⁸⁻⁹ Iesene iou ni kiskis kira Epesas tuk ter tano bung na Pentikos kinong a mon mahuo i taguro pane iou utano pinapalim a mon puspugno tana, ma a haleng kira di ura tutur bat iou.

¹⁰ Ma be Timoti na hana tupas mu, iou sip be mu na bala leh ie be pai nale burte tike linge ing i kis nalamin ta mu. Kinong urah, aie bileng ila puspusak no pinapalim tano Watong ho iou.

¹¹ Io kaie, waak ta tikenong i nes hanapu ie. Mu na tur tule ie ma ra malum waing inage baling ukira ho iou. Ma iou tange hobi kinong iou kiskis kawase ie tikai ma ira tasi dait.

¹² Io, ma iou ura nianga utano tasi dait Apolos. Iou ga manga haragat ie be na tikai ma ira tasi dait tupas mu. Iga malok tutuno iat be na hana kakarek iesene na hana namur ing be a mon mahuo utana.

Pol ga haragat ira Korin be di na tur dades ma di na bul hanapu di ta ira bilai na ut na pinapalim.

16:5 Apostolo 19:21 **16:6** Rom 15:24 **16:8-9** Apostolo
 19:8-10; 2 Korin 2:12 **16:10** 1 Korin 4:17 **16:11** 1 Timoti
 4:12 **16:12** 1 Korin 3:6

¹³ I tahut be mu na harbalaurai ma mu na tur dades ta ira linge mu nurnur ine. Mu na balaraan ma mu na baso. ¹⁴ Ma mu na gil ira linge bakut ma ra harmarsai.

¹⁵⁻¹⁶ Mu nunure ter be no hatatamana tane Sepanas, di ira luaina ta dong ing di ga lilik pukus tusu Akaia. Ma di te ter habaling di ura harahut ira matanabar tus tane God. Ma iou haragat mu, bar hinsaagu tane Kraiss, be mu na bul hanapu mu ta ira mangana turadi hobi ma ta ira turadi bakut ing di tur tikai ta ikin ra pinapalim ma di lala tana ma ra baso. ¹⁷ Iou laro utano hinanawat tane Sepanas ma ne Portunatus ma ne Akaikus. Paile tale be mu bakut mu na hanawat ukira ho iou iesene i nanaas be duhat kakarek duhat te kap no numu mahuo ura nesnes iou. ¹⁸ Duhate hanunuhuan no nugu nilon ma ira numu bileng. Io kaie, i tahut be mu na nes kilam ira mangana turadi hobi be i takados be da urur ta di.

Pol ga haatne ira Korin.

¹⁹ Ira matanabar na lotu ta ira tamtaman kira Esia, di haatne leh mu. Akuila ma ne Pisisila, dur tange ra bilai na haratne ta mu naramon tano nudait kinkinis tano Watong. Ma hobi bileng ira matanabar na lotu ing di la kiskis hulungan tano ngasia dur. ²⁰ Ma ira hinsaa dait tane Kraiss kira, di haatne leh bileng mu. Mu na haatne harbasiane mu ma mu na gagawane harbasiane mu ma ra tahut na tintalen.

²¹ Aiou Pol, iou pakat ikin ra haratne ma no lumagu iat.

²² Nesi tikenong paile sip no Watong, God na

hagae tutuno iat ie. Watong, nu hilo!

²³ No harmarsai tano Watong Jisas na kis tikai ma mu.

²⁴ Iou ter no nugu harmarsai ta mu bakut naramon tane Krai Jisas. Tutuno sakit.

No Tahut na Hininaawas
The New Testament in the Sokarek dialect of the
Patpatar language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sokarek long Niugini

Copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sokarek (Patpatar)

Dialect: Sokarek

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-04

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 Jul 2024 from source files dated 13 Dec 2023

bbc4ab7d-0dcb-5ad0-909b-47e9fb251f1b